

06/2015

ELÄKETURVAKESKUKSEN TILASTORAPORTEJA

Eläkkeellä ja työssä

*Tilastoraportti eläkeläisten työnteosta
vuosina 2007–2013*

Jari Kannisto

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 029 411 20

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 029 411 20

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Telephone +358 29 411 20

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy

Tampere 2015

ISSN 1234-1234 (painettu)

ISSN 1234-1234 (verkkójulkaisu)

ABSTRAKTI

Raportissa käsitellään työikäisten (18–67-vuotiaat) eläkeläisten työntekoa vuosien 2007–2013 aikana. Eläkeläisten työnteosta syntyvää kuvaa on täydennetty työllisyysastetarkastelulla, joka päättyy viime vuoteen (2014). Tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin sekä ammattien osalta Tilastokeskuksen aineistoon.

Vuoden 2013 lopussa Suomessa oli 3,7 miljoonaa 18–68-vuotiasta työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvaa, joista yli 600 000 sai omaan työuraan perustuvaa työeläkettä. Näistä eläkkeensaajista lähes 90 000 eli 15 prosenttia kävi töissä. Osa-aikaeläkkeellä heistä oli 20 000. Vanhuuseläkkeen valintaiässä olevista 63–67-vuotiaista sai eläkettä 350 000 henkilöä eli lähes 90 prosenttia. Heistä kymmenen prosenttia kävi töissä.

Vuosina 2007–2013 työssä käyvien eläkkeensaajien määrä on kasvanut 30 prosenttia. Kasvu on keskittynyt vanhuuseläkeikäisiin.

Myös kaikkien työssä käyvien 63–67-vuotiaiden määrä on noussut merkittävästi. Kun vuoden 2007 lopussa työtä teki alle 40 000 vanhuuseläkeikäistä, vuoden 2013 lopussa heitä oli 68 000. Heistä melkein puolet jatkoi työssä yli vanhuuseläkeiän alarajan ilman eläkettä. Toisen puolen muodostivat 34 000 työssä käynyttä eläkeläistä. Keskeinen syy lukumäärän kasvuun on suurten ikäluokkien vanhuuseläkeiän saavuttaminen. Työssä käyvien 63–67-vuotiaiden osuus ikäluokasta on noussut 13,9 prosentista 16,9 prosenttiin. Kasvusta prosenttiyksikön verran selittää eläkeläisten työnteon yleistymisen ja kaksi prosenttiyksikköä työssä ilman eläkettä jatkavien määrän lisääntyminen. Työssä käyvien eläkeläisten osuus on noussut 7,5 prosentista 8,6 prosenttiin ja ilman osa-aikaeläkkeitä 6,0 prosentista 7,2 prosenttiin.

Vaikka tarkastelujakson aikana työnteko vanhuuseläkeikäisissä on lisääntynyt, viime vuosi-
na nousu on tasaantunut. 63–67-vuotiaiden eläkkeensaajien työnteko ei ole enää lisääntynyt, mutta työssä jatkaminen yli vanhuuseläkeiän alarajan on lisääntynyt edelleen.

Työssä käyvien eläkkeensaajien joukko on moninainen. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavat tekevät muita enemmän ja säännöllisemmin töitä. Kolme neljästä osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevasta käy töissä, ja heistä kolme neljäsosaa työskentelee säännöllisesti.

Tilastojen perusteella voidaan päätellä, että valtaosaltaan vanhuuseläkkeellä olevat eivät tee töitä siksi, että olisivat siihen pienen eläkkeen vuoksi pakotettuja. Heidän eläkkeensä ovat selvästi muita eläkkeensaajia korkeampia.

Eläkeläismiehet työskentelevät yleisimmin kuljetustyöntekijöinä. Mieskuljettajat ajavat usein raskaita moottoriajoneuvoja, tyypillisesti kuorma- ja linja-autoja sekä erikoisajoneuvoja. Eläkeläisnaiset puolestaan hoivaavat, siivoavat, opettavat ja myyvät.

Eläkkeen rinnalla tehty työ on tilastojen valossa pääosin osa-aikaista ja epäsäännöllistä. Työstä saatu kuukausiansio on keskimäärin hieman yli puolet vanhuuseläkkeestä. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä oleville työnteko antaa kaksinkertaisen kuukausiansion osaeläkkeeseen verrattuna.

Ikääntyneiden työllisyysaste on noussut selvästi. Esimerkiksi 70–74-vuotiaiden työllisyysaste on viimeisen viiden vuoden aikana noussut 40 prosenttia ja 65–69-vuotiaiden kolmanneksen. Viime vuonna nousu jatkui vuoden 2013 notkahduksen jälkeen. Näissä ikäryhmissä työllisyysasteet ovat melko matalia ja niiden nousu selittyy lähes yksinomaan eläkeläisten työssäkäynnin lisääntymisellä.

LUKIJALLE

Tässä raportissa käsitellään eläkkeensaajien työn laajuutta. Tarkastelu keskittyy työikäisten (18–67-vuotiaat) eläkkeensaajien työntekoon, keskimääräisiin ansioihin ja työeläkkeisiin.

Aineisto perustuu pääosin Eläketurvakeskuksen tilastorekistereihin ja rajautuu tältä osin työeläkevakuutettuun työhön. Suomessa 18–67-vuotiaana tehty työ on työeläkevakuutettava ja se kartuttaa eläkettä.

Työllisyysasteiden tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen aineistoihin. Työvoimatutkimuksen tiedot kerätään haastattelemalla otoshenkilöitä 15–74-vuotiaasta väestöstä. Koska haastateltujen ikäväli on suuri ja työssäolotieto perustuu kyselyyn, työvoimatutkimuksen työ pitää sisällään myös muuta kuin eläkevakuutettua työtä.

Eläkeläistyön ammattien tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston aineistoon.

Eläkeläisten työnteon määrässä tapahtuvaa muutosta seurataan vuosien 2007–2013 välisenä aikana. Muutoksia seurataan sekä henkilömäärien että väestöosuuksien avulla eri ikäryhmissä. Raportissa on erillistarkasteluja sekä vanhuus- että työkyvyttömyyseläkettä saavien työnteosta.

Raportissa on tarkasteltu myös yli 60-vuotiaiden työllisyysasteita ja eläkeläisten työssäkäynnin vaikutusta työllisyyslukuihin. Työllisyysasteiden tarkastelu täydentää eläkeläisten työnteosta saatavaa kokonaiskuvaa.

Käsitteiden määrittelyn jälkeen varsinainen raportti alkaa kuvauksella työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneesta 18–68-vuotiaasta väestöstä ja siitä, millaisiin osajoukkoihin se jakautuu työssäolon ja eläkkeen suhteen. Sen jälkeen tarkastellaan eläkeläisten työssäkäynnissä tapahtunutta muutosta vuosien 2007–2013 lopussa. Kolmantena katsotaan tarkemmin tilannetta vuoden 2013 aikana.

Luvussa 4 tarkastelu rajoitetaan vanhuuseläkkeisiin ja luvussa 5 työkyvyttömyyseläkkeisiin. Luvussa 6 tutkitaan ikääntyneiden työllisyysasteita ja työttömyyttä. Luvussa 7 esitetään laskelmia siitä, miten eläkeläisten työnteko vaikuttaa työllisyysasteeseen. Eläkkeensaajien ansiot ovat vähäisiä, mutta ikääntyneillä ne muodostavat merkittävän osan ikäluokan ansiotuloista. Luku 8 sisältää lyhyen katsauksen ammatteihin, joissa eläkeläiset työtä tekevät. Viimeisenä lukuna raportissa on lyhyt yhteenveto.

Nykyisin eläkkeen rinnalla tehty työ on työeläkevakuutettava ja siitä karttuu pääsäännön mukaan uutta eläkettä 1,5 prosentin mukaisesti ikävälillä 18–67 vuotta. Kannustinkarttumaa 4,5 prosenttia ei siis saa vaikka työssä kävisikin. Vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn perusteella ansaitun työeläkkeen saa erillisenä eläkkeenä pääsääntöisesti 68 vuoden iän täyttämisen jälkeen. Sen sijaan työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla tehdystä työstä karttuneen eläkkeen voi ottaa jo 63 vuoden iässä. Uusi työeläke ei vaikuta vanhan eläkkeen maksamiseen vaan tulee sen lisäksi.

Tämän raportin sisällöstä vastaa kehityspäällikkö Jari Kannisto, jolle voi osoittaa julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja ehdotukset. Raportin on taittanut tilastosuunnittelija Katariina Käkönen.

Helsingissä marraskuussa 2015

Eläketurvakeskus

SISÄLTÖ

1 Käytetyt käsitteet	9
1.1 Työhön liittyvät käsitteet	9
1.2 Eläkkeeseen liittyvät käsitteet	10
1.3 Työnteko eläkkeen rinnalla	12
1.4 Ikä	12
2 Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat työikäiset	13
3 Työskentely eläkkeen rinnalla	16
3.1 Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleet eläkkeensaajat	16
3.2 Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä olleet	22
3.3 Kuukausiansio suhteessa eläkkeeseen	24
4 Vanhuuseläkkeet ja työ	26
4.1 Alle 55-vuotiaat vanhuuseläkkeensaajat	27
4.2 Tyypillinen työssä käyvä vanhuuseläkeläinen	28
4.3 Vanhuuseläkkeelle siirtyneen työskentely eläkeläisenä	28
5 Työkyvyttömyyseläkkeet ja työ	29
6 Ikääntyneiden työllisyys ja työnteko	32
6.1 Ikääntyneiden työllisyysasteet	32
6.2 63–67-vuotiaiden työskentely	33
7 Eläkeläisten työn teon vaikutus työllisyysasteeseen	37
8 Eläkeläisten työ on kuljettamista ja hoivaamista	39
8.1 Miesten ja naisten ammatit	39
9 Yhteenvedo työskentelystä eläkkeen rinnalla	42
Liitteet	43

KUVIOLUETTELO

1. Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 18–68-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2013.....	13
2. Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2013.....	15
3. Vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleet 18–67-vuotiaat ikäryhmittäin ilman osa-aikaeläkettä.....	17
4. Vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleet 18–67-vuotiaat ikäryhmittäin ilman osa-aikaeläkettä.....	18
5. Joulukuussa 2013 työssä olleiden eläkeläisten eläkelaji, 18–68-vuotiaat.....	19
6. KuEL:n erityisryhmien osuus vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleista, 18–67-vuotiaat ja 63–67-vuotiaat.....	20
7. Vuosien 2007–2013 joulukuussa työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista, 18–67- ja 63–67-vuotiaat.....	21
8. Kaikkien 18–68-vuotiaiden työssä olleiden eläkeläisten lukumäärä kuukausittain vuonna 2013.....	22
9. 18–68-vuotiaiden eläkeläisten työssäoloaika vuoden 2013 aikana eläkelajeittain.....	23
10. Koko vuoden 2013 työssä olleiden eläkeläisten osuus kaikista työssä olleista 18–68-vuotiaista eläkeläisistä eläkelajin mukaan.....	23
11. Joulukuussa 2013 eläkkeellä ja työssä olleiden keskipalkka ja -eläke sekä kaikkien työeläkettä saaneiden keskieläke, 63–67-vuotiaat ilman osa-aikaeläkkeitä.....	25
12. Vuosien 2007–2013 joulukuussa työssä olleet alle 68-vuotiaat vanhuuseläkeläiset.....	26
13. Vuosien 2007–2013 joulukuussa työkyvyttömyyseläkkeen ohella työssä olleet.....	30
14. Joulukuussa 2013 työkyvyttömyyseläkkeellä ja työssä olleiden jakautuminen työkyvyttömyyden pääasiallisen syyn mukaan.....	31
15. Työllisyysaste 15–64-vuotiailla ja vanhemmissa ikäryhmissä vuosina 1990–2014.....	32
16. 65–69- ja 70–74-vuotiaiden työllisyysasteet vuosina 2001–2014.....	34
17. 63–67-vuotiaiden työllisyysasteet 2002–2014.....	35
18. Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleet 63–67-vuotiaat.....	35
19. Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista, 63–67-vuotiaat.....	36
20. Eläkeläisten työnteon vaikutus 60–69-vuotiaiden työllisyysasteisiin 2007–2013.....	38
21. 63–74-vuotiaiden yleisimmät ammattiryhmät vuosina 2010–2012, naiset.....	40
22. 63–74-vuotiaiden yleisimmät ammattiryhmät vuosina 2010–2012, miehet.....	41

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1.	Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneet 60–62-, 63–67- ja 18–67-vuotiaat 31.12.2013	14
Taulukko 2.	Joulukuussa 2013 työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista 63–67- ja 18–67-vuotiaista, %	20
Taulukko 3.	Vuonna 2013 työssä olleiden eläkeläisten keskieläke ja eläkeaikainen työansio	24
Taulukko 4.	Eläkeläisten työnteon vaikutus työllisyysasteeseen 60–69-vuotiailla vuonna 2013	37

Liitetaulukot

1.	Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12. elossa olleet 18–68- ja 63–67-vuotiaat 2007–2013	43
2.	Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12.2013 elossa olleet 18–68-vuotiaat	44
3.	Joulukuussa 2013 tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat	
3.1	Kaikki eläkettä saaneet	45
3.2	Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä	46
3.3	Vanhuuseläkettä saaneet	47
3.4	Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet	48
3.5	Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	49
3.6	Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	50
4.	Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat	
4.1	Kaikki eläkettä saaneet	51
4.2	Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä	52
4.3	Vanhuuseläkettä saaneet	53
4.4	Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet	54
4.5	Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	55
4.6	Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	56
5.	Joulukuussa 2013 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan	
5.1	Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet	57
5.2	Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	58
5.3	Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	59

1 Käytetyt käsitteet

1.1 Työhön liittyvät käsitteet

Työssä olevaksi katsotaan henkilö, joka on ollut kalenterikuukauden aikana työeläkettä kartuttavassa työssä tai työeläkevakuutettuna YEL- tai MYEL-toiminnan perusteella. Vuoden lopussa työssä olevaksi katsotaan henkilö, joka on ollut työssä joulukuun aikana (kuukausitekniikkaan perustuvat työsuhteet) tai jonka työsuhde on päättynyt tai ollut voimassa vuoden viimeisenä päivänä (vuositekniikkaan perustuvat työsuhteet) ¹. Tämän vuoksi vuoden lopussa työssä ja eläkkeellä olevien henkilöiden määrät poikkeavat joulukuussa työssä ja eläkkeellä olleiden määristä. Erityisesti eläkkeen rinnalla työssä olevilla lyhyet työskentelyjaksot ovat yleisiä ja aiheuttavat näin ollen eroa näissä tilastoissa ². Erot näkyvät kenties parhaiten vertailemalla liitteen 2 vuosikohtaisia tietoja liitteen 3 vastaaviin joulukuun lukuihin.

Työeläkevakuutetuksi (tai lyhyemmin vakuutetuksi) katsotaan henkilö, joka saa omaan työuraan perustuvaa työeläkettä tai jolla olisi siihen oikeus tarkasteluhetkellä. Oikeus työeläkkeeseen syntyy työeläkevakuutetun työn tai yrittäjätoiminnan perusteella.

Tässä raportissa käsitellään vain työeläkevakuutettua työtä ja yrittäjätoimintaa. Ikävälillä 18–68 tehty työ on työeläkevakuutettava ja se kirjataan työeläkejärjestelmän rekistereihin. Vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden iän täyttämiseen, eikä työskentely sen jälkeen kartuta enää eläkettä. Sen sijaan eläkkeeseen maksetaan lykkäyskorotus, jos eläkkeeseen oikeutettu ei hae ja ala nostaa eläkettä.

Työnantajan vakuuttamisvelvollisuus alkaa työntekijän 18 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja päättyy 68 vuoden iän täyttämiskuukauden lopussa. Vakuuttamisvelvollisuus koskee ansioita, jotka ovat kuukaudessa vähintään rajamäärän suuruisia (55,59 euroa/kk vuonna 2013). Myös eläkkeensaajan ansiotyö pitää vakuuttaa ja siitä karttuu eläkettä.

Koska vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden täyttämiseen, tarkastelu on usein rajattu 67-vuotiaisiin. Tämä on perusteltua paitsi väestöosuuksia tutkittaessa, myös vuoden lopun tilannetta kuvaavissa tilastoissa. Koska raportissa esitetty ikä on ikä vuoden lopussa, 68-vuotiaista vain joulukuussa syntyneet ovat voineet olla työssä. Jos heidät otettaisiin mukaan tarkasteluihin, tilastot ”vääristäisivät” tuloksia joiltakin osin.

Yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa, jos vuosityötulo on vähintään 7 303,99 euroa (vuonna 2013). Myös eläkkeensaajan harjoittama yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa. Poikkeuksena

¹ Työsuhteet voidaan ilmoittaa ansaintarekisteriin joko ns. kuukausitekniikalla tai vuositekniikalla. Kuukausitilityksissä ilmoitetaan paikallisen tietona vain kuukausi, jolloin työ on tehty. Työ on voinut kestää siis yhtenä päivänä muutaman tunnin tai koko täyden kuukauden. Työ on voinut olla myös urakaluonteinen ja urakan palkka on maksettu tuolloin. Esimerkiksi kotitalouksien teettämä työ ilmoitetaan usein tällä tekniikalla, mutta sitä käyttävät myös monet työnantajat. Nykyisin myös merimiesten työsuhteet (MEL) ilmoitetaan tällä tekniikalla.

Vuositekniikkaan perustuvat ilmoitukset sisältävät aina myös työsuhteen alkamispäivän ja päättymispäivän, joten sen perusteella tiedetään, milloin työsuhde on alkanut ja milloin se päättyy. Toki vuositekniikassakin voi olla palkattomia jaksoja, jolloin henkilö ei oikeasti ole työssä, mutta työsuhde on silti jatkuva (esimerkiksi sairausloma).

² Työeläkevakuutettujen perustilastoissa esitetään vakuutetut vuoden lopun tilanteen mukaan. Koska tämän raportin vakuutettujen piiriä koskevat tilastot pohjautuvat edellä esitettyihin peruskäsitteisiin, poikkileikkaushetken tarkastelua ei voida välttää, vaikka tarkasteltavan aiheen kannalta eroa jonkin verran syntyikin.

ovat työeläkelakien perusteella myönnettyä vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä saavat yrittäjät. He eivät kuulu pakollisen YEL-vakuutuksen piiriin, mutta voivat ottaa vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen.

Työssä oleviksi katsotaan sekä pakollisen että vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvat yrittäjät. YEL:ssa tarkoitettu yrittäjä on henkilö, joka tekee ansiotyötä olematta tässä työssään virka- tai työsuhteessa. Myös yrittäjän perheenjäsen on yrittäjä, jos hän työskentelee yrityksessä, mutta ei ole tässä työssään työsuhteessa.

MYEL:ssa vakuuttamisvelvollisuuden vuosityötulon raja on vähintään 3 652,00 euroa (vuonna 2013). MYEL-vakuutus on otettava, jos harjoittaa maatilataloutta vähintään viiden MYEL-hehtaarin³ tilalla itse työtä tehden. Vakuuttamisvelvollisuus koskee myös perheenjäseniä, jotka pääasiallisesti työskentelevät viljelmällä.

MYEL:n piiriin kuuluvat (1.1.2009 alkaen) myös apurahansaajat, jotka harjoittavat tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa.

Myös eläkkeensaajan harjoittama MYEL-toiminta voidaan vakuuttaa, jos MYEL:n edellytykset täyttyvät.

Työeläkejärjestelmä jakautuu yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Suurin osa yksityisellä sektorilla työskentelevistä vakuutetaan työntekijän eläkelain TyEL:n piirissä. Julkisen sektorin piiriin luetaan valtion, kunnan, kirkon, Suomen Pankin, Kelan tai Ahvenanmaan maakunnan hallituksen palveluksessa olevat.

Julkisella sektorilla selvästi eniten vakuutettuja on kuntien palveluksessa. Kunnallisen eläkelain KuEL:n piiriin kuuluvat jäsenyhteisöjen virka- ja työsuhteessa olevat. Lisäksi KuEL:n piiriin kuuluvat

- perhehoitajat, jotka ovat tehneet perhehoitajalain mukaisen toimeksiantosopimuksen,
- omaishoitajat, jotka täyttävät omaishoidon tuesta annetun lain mukaiset ehdot,
- jäsenyhteisön luottamushenkilöt,
- henkilöt, jotka ovat tehneet jäsenyhteisön kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen.

1.2 Eläkkeeseen liittyvät käsitteet

Eläkkeellä olevaksi katsotaan henkilö, joka saa omaan työuraan perustuvaa työeläkettä. Omaeläkkeistä osa-aikaeläke ei ole erityisen mielenkiintoinen tämän raportin näkökulmasta, koska se on ainoa eläkeuoto, jonka saaminen edellyttää työnteon jatkamista. Tässä raportissa ei käsitellä lainkaan perhe-eläkkeitä eikä kansaneläkkeitä.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–68-vuotiaana, kun lopettaa työn, josta jää eläkkeelle. Varhennetun vanhuuseläkkeen voi ottaa samoin edellytyksin 62-vuotiaana⁴. Tässä raportissa ei eritellä näitä eläkkeitä, vaan molemmat käsitellään yhdessä vanhuuseläkkeinä. Vanhuuseläkkeen saaminen ei estä työskentelyä, eivätkä eläkeaikaiset ansiotulot vaikuta eläkkeen maksamiseen. Vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn perusteella karttunut eläke myönnetään aikaisintaan 68-vuotiaana.

³ MYEL-hehtaari tarkoittaa yleensä yhtä hehtaaria maatalousmaata.

⁴ 1.1.2013 alkaen varhennetun vanhuuseläkkeen voivat saada vain ennen vuotta 1952 syntyneet.

Yleissäännön lisäksi julkisella sektorilla on eräitä poikkeusryhmiä, joissa vanhuuseläkkeelle voi jäädä ennen yleistä vanhuuseläkeikää. Tällaisia ryhmiä on esimerkiksi puolustusvoimissa.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 18–62-vuotiaalle, jolla on työkykyä alentava sairaus ja työkyvyttömyyden voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden. Täysi työkyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on vähintään 3/5. Osatyökyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on 2/5–3/5.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää määräaikaisena kuntoutustukena tai toistaiseksi voimassa olevana eläkkeenä, jolloin sen päättymisajankohtaa ei ole määritelty. Kuntoutustukea maksetaan työkyvyttömälle henkilölle, jonka vamman tai sairauden voidaan olettaa todennäköisesti paranevan hoidon tai kuntoutuksen avulla. Myös kuntoutustuki voidaan myöntää osaeläkkeen suuruisena. Kuntoutustuki luetaan tässä raportissa työkyvyttömyyseläkkeeksi.

Tässä raportissa työkyvyttömyyseläkkeet on käsitelty yhdessä, mutta erilaisen luontensa vuoksi ne on usein jaettu täysiin eläkkeisiin ja osaeläkkeisiin. Myös työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla saa tehdä rajoitetusti työtä. Täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi, jos ansiot ylittävät 40 prosenttia mutta ovat enintään 60 prosenttia eläkettä edeltäneestä vakiintuneesta ansiotasosta. Työkyvyttömyyseläkeläisen työhön palauttamista on helpotettu määräaikaisella lailla. Sen mukaan vuoden 2013 loppuun saakka on voinut ansaita 733,80 €/kk (vuonna 2013), vaikka aikaisemmasta ansiotasosta laskettu raja olisi pienempi. Eläkkeen maksaminen voidaan keskeyttää, jos ansiot ylittävät ansiorajan.

Työttömyyseläke

Työttömyyseläke on voitu myöntää ennen vuotta 1950 syntyneelle, 60 vuotta täyttäneelle työttömälle tietyin edellytyksin. Vuonna 2013 työttömyyseläkettä saaneen työansioiden ansioraja oli 694,83 €/kk. Jos ansiot nousivat rajamäärään tai sen yli, eläkkeen maksaminen keskeytettiin. Katso myös kohta Muut eläkkeet.

Osa-aikaeläke

Osa-aikaeläke voidaan myöntää 60 vuotta⁵ täyttäneelle henkilölle. Ennen vuotta 1953 syntyneillä ikäraja on ollut 58 vuotta. Vuonna 1947 tai sen jälkeen syntyneet voivat jäädä osa-aikaeläkkeelle 68 vuoden ikään saakka. Ennen vuotta 1947 syntyneet ovat voineet jäädä osa-aikaeläkkeelle vain alle 65-vuotiaina. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehty työ poikkeaa muista eläkkeistä karttumasäännöiltään. Nykyisin 63 vuoden iästä alkaen karttuu uutta eläkettä 4,5 % vuotuisista ansioista.

Muut eläkkeet

Maatalousyrittäjillä on muiden eläkemuotojen lisäksi mahdollisuus saada luopumistukea. Luopumistukea voidaan maksaa tietyin edellytyksin sukupolvenvaihdostilanteissa yrittäjätoiminnan lopettavalle. Sukupolven vaihdoksessa ikäraja on 56 vuotta. Tuen maksaminen edellyttää, että henkilö lopettaa ansiotyöt tai vähentää niitä niin, että ansiot jäävät alle 694,83 €/kk rajamäärän (vuonna 2013).

⁵ 1.1.2013 alkaen ikäraja on 61 vuotta vuonna 1954 ja myöhemmin syntyneillä.

Myös työttömyyseläke on tässä yhteydessä ryhmitelty muihin eläkkeisiin. Uusia työttömyyseläkkeitä ei enää myönnetä. Nuorimmat työttömyyseläkkeeseen oikeutetut olivat vuonna 1949 syntyneet. Sen jälkeen syntyneillä on mahdollisuus muiden edellytysten täytyessä jäädä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä.

Koska uusia työttömyyseläkkeitä ei enää myönnetä, ne vähenevät nopealla tahdilla. Vielä vuoden 2009 lopussa työeläkejärjestelmästä sai työttömyyseläkettä yli 40 000 henkilöä. Vuoden 2011 lopussa heitä oli enää 13 000, ja vuoden 2012 lopussa määrä putosi jo 1 600 henkilöön. Vuoden 2013 lopussa heitä oli enää alle 200.

1.3 Työnteko eläkkeen rinnalla

Työssä ja eläkkeellä oleviksi tulkitaan henkilöt, jotka ovat olleet samaan aikaan työssä ja eläkkeellä. Toisin sanoen henkilö saa jotakin omaan työuraan perustuvaa työeläkettä ja on samanaikaisesti edellä määritellyllä tavalla eläkettä kartuttavassa työssä. Koska eläke maksetaan aina koko kalenterikuukaudelta, yhdenkin päivän työssäolo saman kuukauden aikana on eläkkeen rinnalla tehtyä työtä.

1.4 Ikä

Ikä on henkilön ikä tarkasteluvuoden lopussa. Työikäisillä tai aktiivi-ikäisillä tarkoitetaan tässä yhteydessä 18–67-vuotiaita ⁶. Tällä ikävälillä työ on työeläkevakuutettava ja tämän vuoksi työssäolotiedot talletetaan työeläkejärjestelmän rekistereihin. Vanhuuseläkkeen valintaiässä olevilla tarkoitetaan 63–67-vuotiaita. Tässä iässä on mahdollisuus valita milloin jää eläkkeelle.

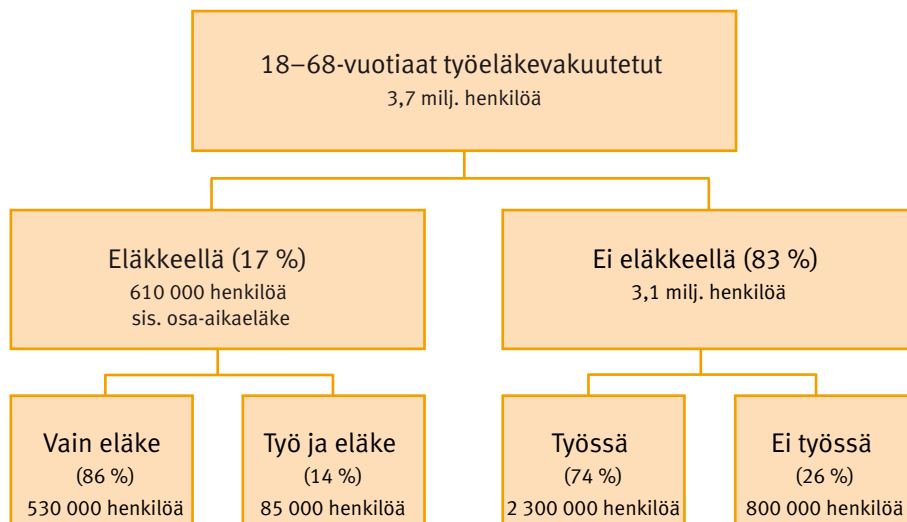
⁶ Kun tarkastellaan vuoden aikana tehtyä työtä, tarkastelu sisältää myös vuoden lopussa 68-vuotiaat, koska he ovat voineet vuoden aikana tehdä työtä 67-vuotiaina. Sen sijaan vuoden lopun tarkasteluissa heitä ei lueta tässä aktiivi-ikäisiin.

2 Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat työkäiset

Vuoden 2013 lopussa Suomen työeläkejärjestelmän piirissä oli 3,7 miljoonaa 18–68-vuotiaasta. Tästä työkäisten joukosta 610 000 eli 17 prosenttia sai omaan työhistoriaan perustuvaa työeläkettä. Näistä eläkkeensaajista 14 prosenttia kävi töissä. Valtaosa eli yli kolme miljoonaa aktiivi-ikäistä ei saanut eläkettä (kuvio 1). Heistä kolme neljästä tekee työtä ja joka neljäs ei saa eläkettä eikä ole työssä. Työn ja eläkkeen ”ulkopuolella” olevien määrä on suuri, ja se sisältää useita erilaisia ryhmiä. Yksi keskeinen ryhmä ovat nuoret, mutta he eivät suinkaan ole ainoita tässä joukossa. Suuren ryhmän muodostavat eri-ikäiset opiskelijat ja työttömät. Myöskään kaikki kotiäidit eivät käy töissä, kuten eivät erilaisilla pitkillä vapaille ole- vat, esimerkiksi vuorotteluvapaata viettävät.

Kuvio 1.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 18–68-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2013

Koko työkäisen väestön työpanoksessa eläkeläisten työnteko ei ole kovin suuri tekijä. Toisaalta eläkeläisten työpanos voisi olla myös selvästi nykyistä suurempi. Merkittävä osa työkäisistä eläkkeensaajista on kuitenkin työkyvyttömyyseläkkeellä. Heidän työkykynsä on alentunut sairauden tai vamman perusteella, eikä heillä siis ole samantaisia edellytyksiä työskentelyyn kuin terveillä hyväkuntoisilla vanhuuseläkeläisillä. Vuoden 2013 lopussa työeläkejärjestelmästä maksettiin työkyvyttömyyseläkettä yli 180 000 työkäiselle.

18–68-vuotiaista työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista oli eläkkeellä 17 prosenttia vuoden 2013 lopussa. Näistä 610 000 eläkkeensaajasta valtaosa eli 86 prosenttia oli vain eläkkeellä (530 000) eikä tehnyt töitä. Eläkkeensaajista oli työssä 14 prosenttia. Työssä olleista eläkkeensaajista alle neljäsosa oli osa-aikaeläkkeellä. Loput yli kolme neljäsosaa jakautui tasan työkyvyttömyyseläkettä saavien ja vanhuuseläkettä saavien kesken. Muiden eläkkeiden osuus oli pieni.

Taulukossa 1 kuvataan hieman tarkemmin työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 18–67-vuotiaiden ⁷ tilanne työskentelyn ja eläkkeen suhteen vuoden 2013 lopussa. Heistä työssä kävi 2,4 miljoonaa, joka on likimain 65 prosenttia vastaavan ikäisistä työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista.

Taulukko 1.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneet 60–62-, 63–67- ja 18–67-vuotiaat 31.12.2013

Ikä vuoden lopussa	Ei-eläkkeellä olevat				Eläkkeellä olevat				Työeläke- järjes- telmän piiriin kuuluneet yhteensä
	Työssä 31.12.	Työssä vuonna 2013, ei 31.12.	Työssä ennen vuotta 2013	Yhteensä	Eläk- keellä ja työssä 31.12.	Edelli- sestä osa- aika- eläke	Vain eläke 31.12.	Yhteensä	
	Lukumäärät								
60–62	100 868	10 114	41 509	152 491	25 388	14 908	55 967	81 355	233 846
63–67	33 691	1 779	18 566	54 036	34 515	5 397	314 204	348 719	402 755
18–67	2 281 687	310 484	488 006	3 080 177	84 638	20 305	462 079	546 717	3 626 894
	Prosenttiosuuksina työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvista								
60–62	43,1	4,3	17,8	65,2	10,9	6,4	23,9	34,8	100,0
63–67	8,4	0,4	4,6	13,4	8,6	1,3	78,0	86,6	100,0
18–67	62,9	8,6	13,5	84,9	2,3	0,6	12,7	15,1	100,0

Vuoden 2013 lopussa työssä käyneistä 2,4 miljoonasta työeläkevakuutetusta 85 000 oli eläkkeellä. Lisäksi joulukuun aikana kävi töissä 5 000 eläkkeensaajaa, jotka eivät olleet työssä enää vuoden lopussa. Tämä kuvastaa hyvin eläkkeellä olevien työnteon satunnaisuutta sekä tilapäistä ja osa-aikaista luonnetta. Vuoden lopussa eläkkeen rinnalla työtä tehneistä 20 000 oli osa-aikaeläkkeellä.

Eläkeläiset tekivät töitä hieman enemmän yksityisellä sektorilla kuin julkisella sektorilla. Poikkeuksena tästä on vain osatyökyvyttömyyseläke, joka on yleisempi julkisella sektorilla. Syy lienee siinä, että osatyökyvyttömyyseläke on selvästi yleisempi naisten keskuudessa ja julkisen sektorin työntekijöistä enemmistö on naisia. Julkisen sektorin suurilla kuntatyöntantajilla lienee myös paremmat mahdollisuudet osa-aikatyön järjestämiseen kuin yksityisen sektorin keskimäärin melko pienillä työntantajilla.

⁷ Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt, joilla on oikeus työeläkkeeseen eläketapahtuman sattuessa tai jotka jo ovat eläkkeellä. Oikeus syntyy, kun henkilö on työskennellyt eläkettä kartuttavassa työssä. Suomessa kaikki työ ikävälillä 18–67 on työeläkevakuutettava. Vakuuttamisvelvollisuus päättyy, kun työntekijä täyttää 68 vuotta.

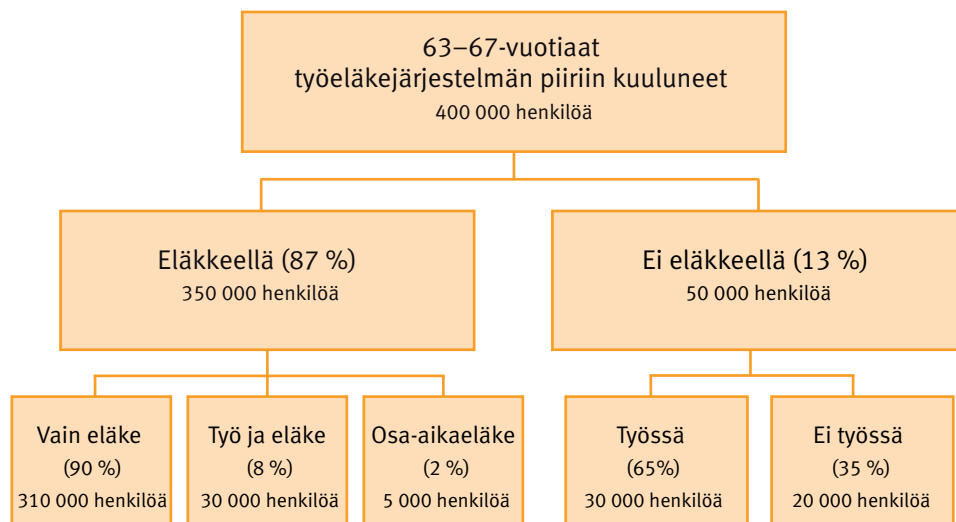
Yksityisellä sektorilla eläkeläiset tekevät töitä pääosin TyEL:n piiriin kuuluvissa töissä. Yrittäjien osuus jää alle kymmeneen prosenttiin. Toisaalta yrittäjä voi jatkaa yrittäjätoimintaa eläkkeen rinnalla ilman eläkevakuutusta, jolloin yrittäjätoiminta jää tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Nykyisin vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti ikävälillä 63–68 vuotta. Koska työntekijällä on tuolla ikävälillä mahdollisuus valita itse eläkkeelle siirtymisen ajankohta, tämä joukko on erityisen mielenkiintoinen. Koska vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden iän täyttämiseen, tarkastelussa keskitytään 63–67-vuotiaisiin.

Suurin osa vanhuuseläkkeen valintaiässä olevista eläkkeensaajista ei tee töitä (kuvio 2). Kuitenkin työssä käyvien joukko on viime vuosina kasvanut nopeasti. Vuoden 2013 lopussa heitä oli likimain saman verran kuin työssä (ilman eläkettä) jatkaneita eli runsaat 30 000 (taulukko 1). Näistä 5 000 sai osa-aikaeläkettä, jonka maksaminen edellyttää työntekoa jatkamista. Näin ollen vanhuuseläkkeen valintaiässä työtä teki oman valinnan perusteella lähes 30 000 eläkkeensaajaa. Ainakin osalla heistä työnteko perustui ensisijaisesti omaan kiinnostukseen, haluun tai motivaatioon. Osalla myös taloudelliset tekijät saattoivat vaikuttaa työntekoon eläkkeellä.

Kuvio 2.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2013

3 Työskentely eläkkeen rinnalla

3.1 Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleet eläkkeensaajat

Vuosina 2007–2013 työskentely eläkkeen rinnalla on lisääntynyt (kuvio 3). Kun osa-aikaeläkkeitä ei oteta huomioon, tarkasteluvälin aikana 18–67-vuotiaiden työssä käyneiden eläkeläisten määrä on kasvanut 53 000 eläkkeensaajasta 69 000 eläkkeensaajaan. Erityisen suuri muutos on 63–67-vuotiaiden ryhmässä. Joulukuussa 2007 kävi työssä 18 000 iältään 63–67-vuotiaista eläkeläistä. Vuonna 2013 vastaava henkilömäärä oli 33 000. Prosentuaalinen muutos vuosien 2007–2013 välillä oli koko työikäisen väestön keskuudessa 30 prosenttia ja 63–67-vuotiailla 77 prosentin luokkaa.

Lukumäärien perusteella muutos on siis ollut suuri, ja eläkkeen rinnalla tehty työ on yleistynyt huomattavasti. Lukumäärältään suuri kasvu 63–67-vuotiaiden eläkkeensaajien joukossa selittyy pääosin suurilla ikäluokilla. He ovat tulleet juuri tarkastelujakson aikana vanhuuseläkkeen valintaikään tai ovat vielä osin siihen tulossa. Tarkastelujakson aikana työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden määrä kasvoi 276 000:sta 403 000:een. Ikäluokan koko on siis kasvanut lähes 130 000 henkilöllä.

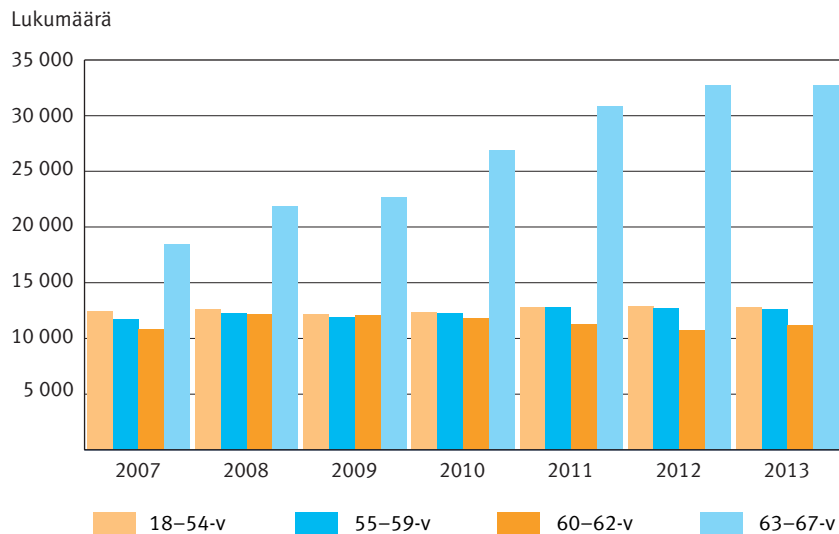
Vaikka muutos on ollut viime vuosina suuri, kasvuvauhti on nyt selvästi hidastunut. Eläkkeen ohella työssä käyvien määrä ei enää lisäännä aiempaan tahtiin vaan se näyttää vakiintuvan. Samalla kun suuret ikäluokat ovat tulleet vanhuuseläkeikään ja 63–67-vuotiaiden ikäluokan koko on vakiintunut, näyttää tämän ikäryhmän työssä käyvien eläkkeensaajien määrä vakiintuvan 30 000–35 000 eläkkeensaajan välille. Se vastaa runsasta kahdeksaa prosenttia 63–67-vuotiaista.

Tarkasteltaessa alle 63-vuotiaiden eläkkeensaajien työntekoa, on hyvä huomata, että heillä on vähän eläkevaihtoehtoja. Pääasiallinen eläkemuoto on työkyvyttömyyseläke. Silti osa heistä saa jotain muuta eläkettä. Vaikka osa-aikaeläkkeitä ei laskettaisi mukaan, muuta eläkettä kuin työkyvyttömyyseläkettä saavia on yli kymmenen prosenttia kaikista alle 63-vuotiaista työssä käyvistä eläkeläisistä eli nelisen tuhatta henkilöä. Suurin osa saa vanhuuseläkettä. Vuoden 2013 lopussa kävi työssä 700 alle 63-vuotiaista luopumistuen saajaa.

Eläkkeen rinnalla työssä käyvistä 63–67-vuotiaista 80 prosenttia oli vanhuuseläkkeellä. Osa-aikaeläkkeellä oli runsas kymmenen prosenttia. Työkyvyttömyyseläkeläisten osuus romahtaa vanhuuseläkeiän alarajan jälkeen. Työkyvyttömyyseläke oli neljällä prosentilla, josta osatyökyvyttömyyseläkkeiden osuus oli yhden prosenttiyksikön verran. Luonnollinen syy työkyvyttömyyseläkeläisten vähäiseen määrään on vanhuuseläkeiän täyttäminen. Työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkeiässä. Jos työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen vuotta 2006, vanhuuseläke alkaa vanhan yleisen 65 vuoden eläkeiän täytyessä.

Kuvio 3.

Vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleet 18–67-vuotiaat ikäryhmittäin ilman osa-aikaeläkettä

Kehityksestä syntyvä kuva ei muuttuisi olennaisesti vaikka kuvioon 3 lisättäisiin osa-aika-eläkkeet. Viime vuosina osa-aikaeläkkeiden määrä on laskenut, joten osa-aikaeläkkeiden mukaan ottaminen pienentäisi ajassa tapahtunutta muutosta. Osa-aikaeläkettä saavien määrä on laskenut tarkastelujakson aikana 30 000 henkilöstä 20 000 henkilöön erityisesti jakson lopulla eikä se ole kokonaan korvautunut muiden eläkelajien työssä kävijöillä. Syynä laskuun ovat olleet erityisesti osa-aikaeläkkeen ikärajamuutokset. Osa-aikaeläkkeen ikäraja oli aiemmin 58 vuotta. Vuonna 2010 se nousi 60 vuoteen vuonna 1952 tai myöhemmin syntyneillä.⁸

Jos osa-aikaeläkettä saavat otetaan mukaan, vuoden 2013 joulukuussa työssä käyneiden eläkeläisten kokonaismäärä oli 90 000 henkilöä. Ilman osa-aikaeläkkeitä henkilömäärä jää 70 000 (ks. tarkemmin liitetaulukot 3.1 ja 3.2). Kokonaismuutos tarkasteluvälillä on runsaan kymmenyksen. Voidaan siis edelleen todeta, että työskentely eläkkeen rinnalla on yleistynyt tarkastelujakson aikana, vaikka osa-aikaeläkkeiden määrä on pienentynyt. Tosin työskentely ei näytä enää tarkastelujakson lopulla lisääntyvän vaan nousu on taittunut.

Kokonaiskuvan saamiseksi työtä tekevien eläkeläisten määrää on syytä seurata myös suhteessa ikäluokkien kokoon. Kuten henkilömäärät, myös työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvien määrään suhteutetut osuudet osoittavat selvää nousua tarkastelujakson alussa ja taantumista viimeisinä vuosina (kuvio 4).

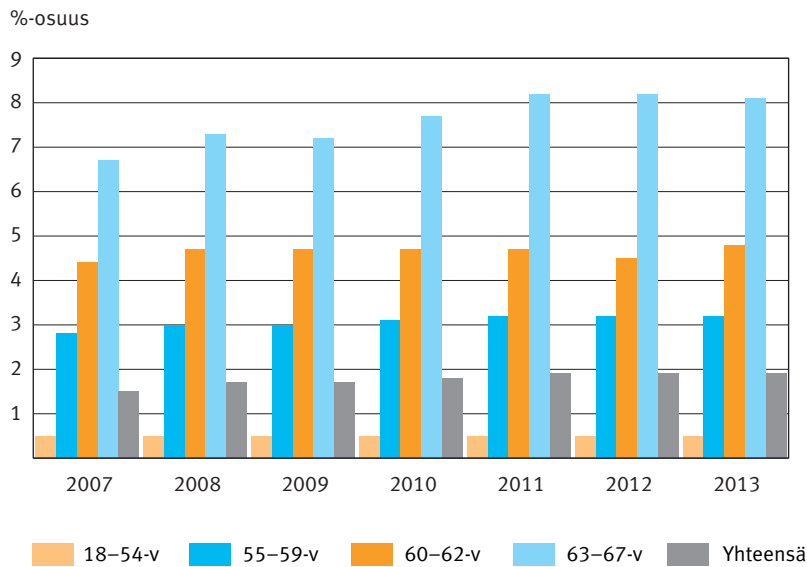
Vuoden 2013 joulukuussa kaikista 18–67-vuotiaista työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista 1,9 prosenttia teki työtä eläkkeen rinnalla. Vuosien 2007–2011 aikana osuus nousi 0,4 prosenttiyksikköä ja on sen jälkeen pysynyt samana viimeiset kolme vuotta. Nousu tapahtui lähes pelkästään 63–67-vuotiaiden ikäryhmässä, missä muutos oli ikäluokkaan suhteutettuna 1,5 prosenttiyksikön luokkaa – tosin nousu on tyrehtynyt myös tässä vanhuuseläkkeen

⁸ Vuonna 2013 ikäraja nousi 61 vuoteen vuonna 1954 tai myöhemmin syntyneillä.

valintaiässä olevien joukossa. Prosentteina muutos vuosien 2007 ja 2013 välillä on yli 20 prosenttia. Muissa ikäryhmissä muutokset ovat pieniä, esimerkiksi 55–59-vuotiaiden ryhmässä nousu oli 0,4 prosenttiyksikköä.

Kuvio 4.

Vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleiden alle 68-vuotiaiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista ikäryhmittäin, ilman osa-aikaeläkettä

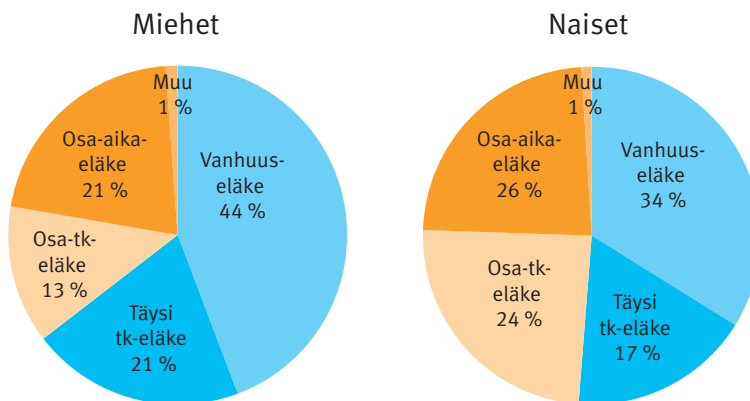

Miehet ja naiset

Työnteko on hieman yleisempää eläkeläisnaisten kuin eläkeläismiesten keskuudessa. Vuoden 2013 joulukuussa kävi työssä 50 000 naista ja 40 000 miestä. Naisten osuus työtä tekeistä 18–68-vuotiaista eläkkeensaajista oli siis 56 prosenttia. Syy naisten suurempaan määrään löytyy osaeläkkeistä. Sekä osa-aikaeläke että osatyökyvyttömyyseläke ovat yleisempiä naisilla kuin miehillä. Lisäksi miehet ja naiset eroavat eläkkeensaajina myös iän suhteen: hieman yleistäen voidaan sanoa, että alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä eläkeläisistä yli puolet on miehiä ja yli 60-vuotiaiden ikäryhmissä eläkeläisnaisten osuus on yli puolet.

Kuvio 5.

Joulukuussa 2013 työssä olleiden eläkeläisten eläkelaji, 18–68-vuotiaat

Työssä käyvien eläkeläisten eläkelajit poikkeavat miesten ja naisten välillä (kuvio 5). Miehet tekevät naisia enemmän työtä vanhuuseläkkeen rinnalla. Naisia on puolestaan miehiä enemmän osatyökyvyttömyyseläkkeellä, minkä vuoksi työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä käyvässä on enemmän naisia kuin miehiä. Osaltaan tähän voi vaikuttaa myös se, että naisvaltaisilla aloilla on tarjolla useammin osa-aikaista työtä, joka sopii ehkä osaeläkkeellä olevalle paremmin. Tällaisia ovat ainakin monet kaupan ja hoiva-alan työpaikat. Osa-eläkejä on enemmän naisvaltaisella julkisella sektorilla, missä kenties osaeläkeläisen työllistämisenkin onnistuu helpommin. Vanhuuseläkkeiden osalta on hyvä muistaa, että monet alhaisen eläkeiän ammatit ovat perinteisesti olleet miesvaltaisia.

Joulukuussa 2013 työssä olleista eläkeläisistä suurin osa oli vanhuuseläkkeellä, miehistä yli 40 prosenttia ja naisista yli 30 prosenttia. Vastaavasti työkyvyttömyyseläkkeellä oli naisista yli 40 prosenttia ja miehistä yli 30 prosenttia. Naisten joukossa osatyökyvyttömyyseläkkeitä oli kaksinkertainen määrä miehiin verrattuna. Niiden osuus oli naisilla yli 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin miehillä. Joka viides mies ja joka neljäs nainen sai osa-aika-eläkettä.

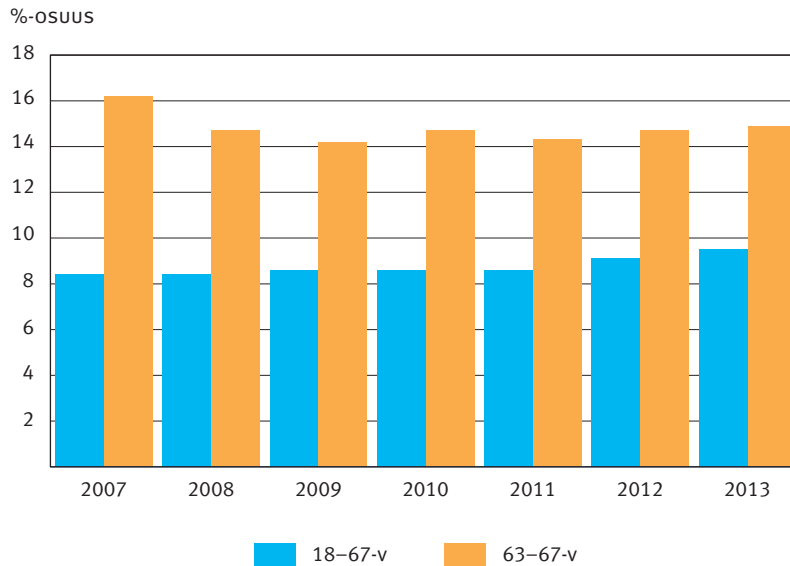
Perhe- ja omaishoidon sekä luottamustehtävien merkitys

Työeläkevakuutettavaa työtä tekevät myös omaishoitajat, perhehoitajat ja luottamushenkilöt. Lisäksi eläkevakuutettavaa työtä tehdään erilaisilla toimeksiannoilla tai konsulttisopimuksilla. Kunnallisen eläkelain piirissä tällaista työtä teki vuoden 2013 aikana 8 500 alle 68-vuotiasta eläkkeensaajaa. Henkilömäärä on kasvanut viime vuosina hieman ja vuonna 2013 sen osuus kaikista työssä käyneistä eläkkeensaajista nousi 9,5 prosentin tasolle (kuvio 6).

63–67-vuotiaiden joukossa lukumäärä on noussut samassa tahdissa koko ikäryhmän kanssa, joten suhteessa muihin työssä käyviin eläkeläisiin tämän erityisryhmän osuus on ollut tarkastelujakson aikana vajaan 15 prosentin tasolla. Poikkeuksena oli vuosi 2007, jolloin osuus oli hieman korkeampi.

Kuvio 6.

KuEL:n erityisryhmien osuus vuosien 2007–2013 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleista, 18–67-vuotiaat ja 63–67-vuotiaat*

* Erityisryhmillä tarkoitetaan perhe- ja omaishoitajia, luottamushenkilöitä yms.

Työssä käyvien eläkeläisten osuus eläkkeensaajista

Laskemalla työssä käyvien eläkeläisten osuus vastaavan ikäisistä työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvista saadaan lisätietoa ilmiön yleisyydestä verrattuna pelkkään lukumäärätietoon. Ilmiöön saadaan vielä uusi näkökulma tarkastelemalla osuuksia vastaavan ikäisistä eläkeläisistä.

Taulukko 2.

Joulukuussa 2013 työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista 63–67- ja 18–67-vuotiaista, %

Eläkelaji	18–67-v	63–67-v
Kaikki	16,5	10,9
Kaikki ilman osa-aikaeläkkeitä	13,3	9,5
Vanhuuseläkettä saaneet	10,1	9,7
Työkyvyttömyyseläkettä saaneet	18,9	6,5
- Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	10,6	5,2
- Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	75,9	40,9

Kaikista 18–67-vuotiaista eläkkeensaajista käy työssä 16,5 prosenttia (taulukko 2). Ilman osa-aikaeläkkeitä työssä käyvien eläkeläisten osuus putoaa kolmella prosenttiyksiköllä. Osa-aikaeläke edellyttää aina työntekoa, muut eläkkeet eivät. Kolme neljästä osatyökyvyttömyyseläkettä saavasta kävi työssä vuoden 2013 joulukuussa. Koska pelkkä osatyökyvyttömyyseläke on usein pieni, se ei yleensä yksin riitä kohtuulliseen toimeentuloon (liitetaulukko 3.6). Ajatus osaeläkkeen myöntämisen yhteydessä on, että jäljellä olevan työkyvyn puitteissa tehdään työtä. Tältä osin tavoite ei näytä toteutuvan joka neljännen kohdalla. Vanhuuseläkeikäisten ryhmässä ongelma näyttäisi olevan vielä suurempi, koska vain 40 prosenttia osatyökyvyttömyyseläkettä saavista käy töissä. Toisaalta tässä joukossa lienee useita, joilla työ on loppunut juuri ennen tarkasteluhetkeä, koska he ovat siirtymässä vanhuuseläkkeelle, jolloin eläkkeen määräkin nousee. Myös henkilökunta on pieni. Vanhuuseläkkeen valintaiässä osatyökyvyttömyyseläkettä maksettiin vuoden 2013 lopussa 900 henkilölle.

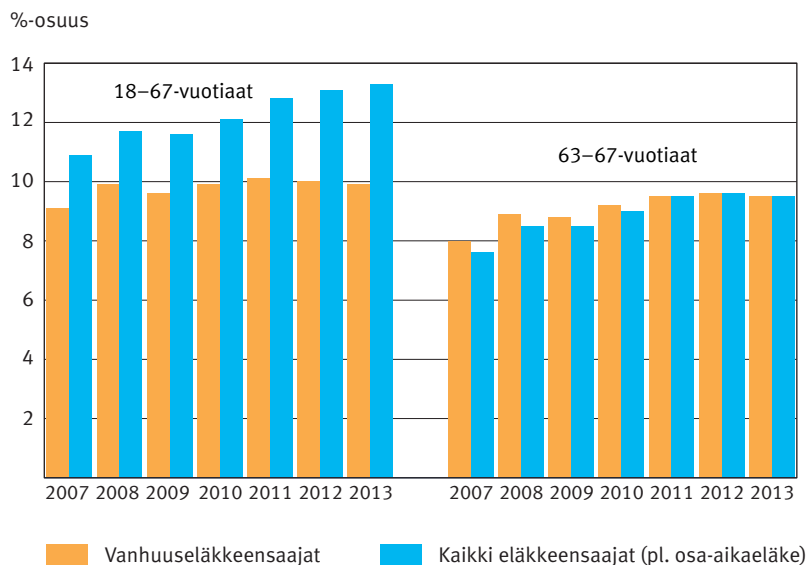
Vuoden 2013 joulukuussa joka kymmenes 63–67-vuotias eläkeläinen teki töitä. Tässä ikäryhmässä myös vanhuuseläkeläisistä joka kymmenes kävi työssä.

Näin tarkasteltuna eläkeläisten työnteko on yleistynyt vuodesta 2007 (kuvio 7). Alle 68-vuotiaiden eläkkeensaajien työssäkäynti on yleistynyt yli kahdella prosenttiyksiköllä sekä vanhuuseläkettä saavien yhdellä prosenttiyksiköllä.

63–67-vuotiaiden kohdalla kehitys on samankaltainen, mutta se ei ole yhtä voimakas. Vuodesta 2008 alkaen kasvu on ollut yhden prosenttiyksikön luokkaa. Erityisesti vanhuuseläkettä saavien joukossa, mutta myös kaikkien 63–67-vuotiaiden eläkkeensaajien ryhmässä, työssä olleiden osuus ei enää kasva. Vuodesta 2011 alkaen tilanne on pysynyt ennallaan: työssä käyvien eläkeläisten osuus eläkkeensaajista näyttää vakiintuvan kymmenen prosentin tasolle.

Kuvio 7.

Vuosien 2007–2013 joulukuussa työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista, 18–67- ja 63–67-vuotiaat

3.2 Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä olleet

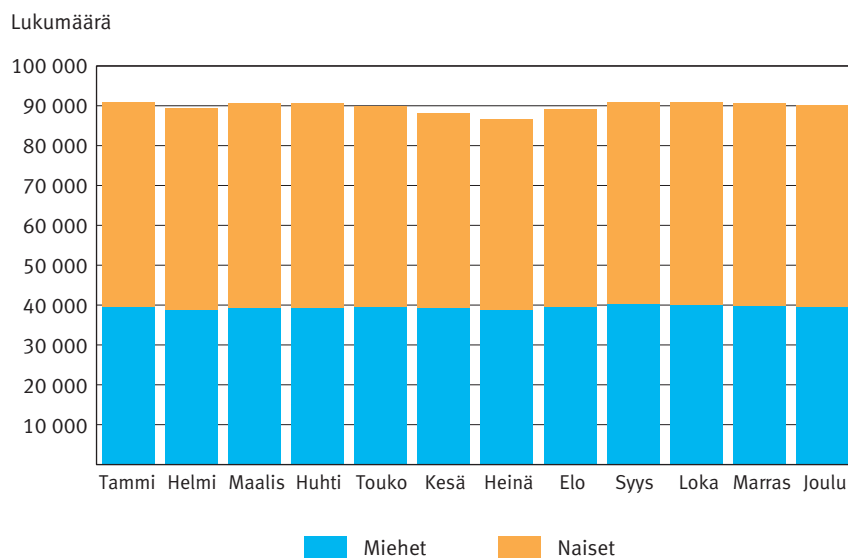
Vuoden 2013 aikana työssä kävi 130 000 alle 68-vuotiasta eläkkeensaajaa, joiden keskiansio oli runsaat 1 300 €/kk ja samanaikaisesti maksettu työeläke keskimäärin runsas 1 300 €/kk. Eläke oli siis samaa tasoa kuin kuukausiansio.

Kuukausitasolla työssä olleiden määrä vaihtelee jonkin verran. Loppukevällä ja kesällä työssä ollaan vähemmän ja loppuvuodesta hieman enemmän. Näin näyttää olleen koko tarkastelujakson ajan. Loppuvuoden 2013 aikana työssä kävi kuukausittain yli 90 000 eläkkeensaajaa (kuvio 8). Työssä käyneiden eläkeläisten määrä pysyi edellisvuoden tasolla.

Työssä olleista eläkkeensaajista yli puolet oli naisia (71 000). Naisten työssäkäynti myös vaihteli kuukaudesta toiseen enemmän kuin miesten. Miehet, jotka tekevät töitä eläkkeen rinnalla, näyttävät käyvän työssä säännöllisemmin ympäri vuoden kuin naiset.

Kuvio 8.

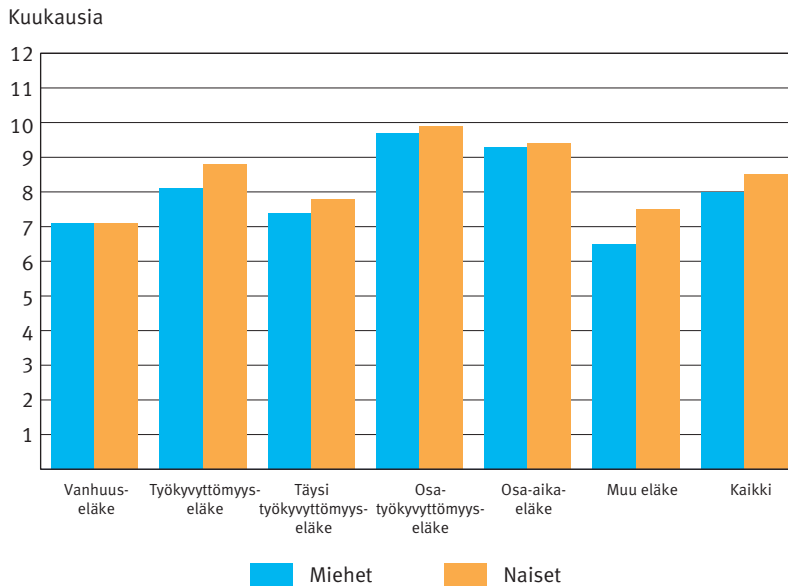
Kaikkien 18–68-vuotiaiden työssä olleiden eläkeläisten lukumäärä kuukausittain vuonna 2013

Vanhuuseläkkeen rinnalla työnteko on huomattavasti harvinaisempaa kuin esimerkiksi osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla. Kuviossa 9 on esitetty keskimääräiset työkuukaudet vuoden 2013 aikana eri eläkelajien kohdalla. Työkuukausien määrässä ei ole suuria eroja miesten ja naisten välillä.

Kuvio 9.

18–68-vuotiaiden eläkeläisten työssäoloaika vuoden 2013 aikana eläkelajeittain

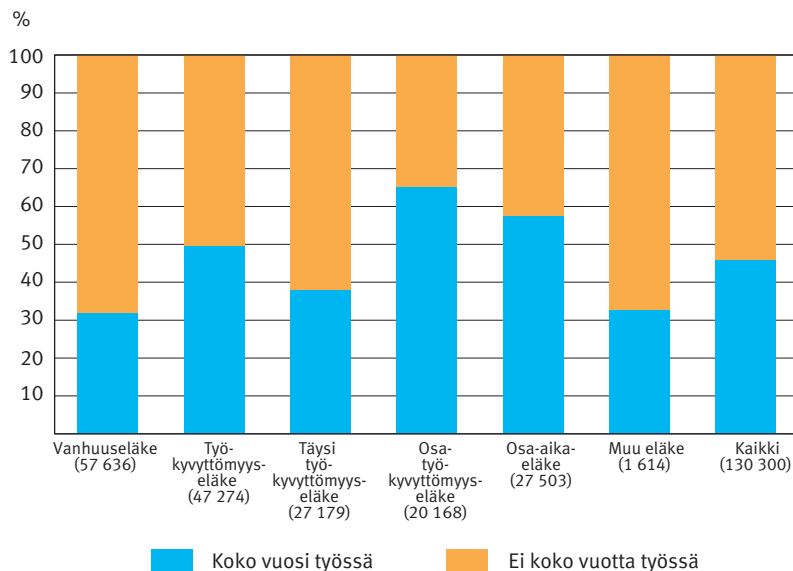

Naiset tekevät hieman enemmän työtä eläkkeen rinnalla kuin miehet. Ero korostuu, jos otetaan huomioon naisten suurempi osuus työssä käyvien eläkeläisten joukossa. Tätä selittää osaltaan se, että naisilla osatyökyvyttömyyseläke on yleisempi kuin miehillä. Myös osa-aikaeläke on suosittu naisten kuin miesten keskuudessa.

Vuonna 2013 töitä tehneistä eläkeläisistä lähes puolet oli töissä koko vuoden. Osa-aikaeläkeläisestä oli koko vuoden töissä lähes 60 prosenttia. Koska osa-aikaeläke edellyttää työntekoa, heistä 40 prosenttia lopetti osa-aikaeläkkeen tai aloitti sen vuoden 2013 aikana. Työssä käyneistä vanhuuseläkeläisistä joka kolmas teki töitä koko vuoden 2013. Koko vuoden työssä olleita oli eniten osatyökyvyttömyyseläkettä saaneissa. Heistä kaksi kolmasosaa kävi työssä koko vuoden 2013.

Kuvio 10.

Koko vuoden 2013 työssä olleiden eläkeläisten osuus kaikista työssä olleista 18–68-vuotiaista eläkeläisistä eläkelajin mukaan

3.3 Kuukausiansio suhteessa eläkkeeseen

Jos osa-aikaeläkkeet jätetään tarkastelun ulkopuolelle, vuoden 2013 aikana työtä tehneitä eläkeläisiä oli 104 000. Heistä naisia oli 56 000. Ansioita kertyi 1 100 €/kk keskimäärin 7,9 kuukauden aikana. Koska kuukausieläke jäi alle 1 500 euron, työansio oli kolme neljäsosaa työeläkkeestä. Mediaanipalkka oli 785 €/kk ja joka neljännen kuukausiansio jäi alle 363 euron. Vastaavasti neljäsosa sai palkkaa vähintään 1 500 €/kk. Suuri ero mediaani- ja keskiansion välillä merkitsee sitä, että eläkkeensaajien ansiotulojen jakauma on vino. Osalla eläkkeensaajista on varsin suuri kuukausiansio, mutta samalla merkittäväällä osalla eläkkeensaajista kuukausiansio jää suhteellisen matalaksi.

Eläkeläisnaisten työansio oli 82 prosenttia eläkeläismiesten työansiosta. Samalla naisten eläke oli 66 prosenttia miesten eläkkeestä. Eroa selittää ainakin naisten osatyökyvyttömyyseläkkeiden suurempi määrä.

Taulukossa 3 on esitetty eläkkeen rinnalla ansaitun kuukausiansion keskiarvo, mediaani ja ylä- ja alakvartiilit. Mediaaniansio on se kuukausiansio, jota pienempiä on puolet. Alakvartiili (Q1) on ansiomäärä, jonka alle jää neljäsosa. Vastaavasti joka neljännen ansiot ylittävät yläkvartiilin (Q3) arvon. Taulukko sisältää vastaavat tiedot myös eläkkeistä. Osa-aikaeläkkeet eivät ole mukana taulukon luvuissa. Liitteessä 4 on esitetty yksityiskohtaisempia taulukoita eläkkeiden määristä ja kuukausiansioista.

Taulukko 3.

Vuonna 2013 työssä olleiden eläkeläisten* keskieläke ja eläkeaikainen työansio

Ikä	Henkilömäärä	Ansio €/kk				Eläke €/kk			
		Keskimäärin	25% (Q1)	Mediaani (Q2)	75% (Q3)	Keskimäärin	25% (Q1)	Mediaani (Q2)	75% (Q3)
	Kaikki								
60–62	14 914	1 194	456	1 053	1 581	1 251	767	1 141	1 769
63–67	50 265	1 031	305	633	1 376	1 793	1 120	1 614	2 187
65–68	37 226	1 031	291	598	1 306	1 886	1 171	1 669	2 275
Kaikki	104 009	1 109	363	785	1 497	1 487	848	1 361	1 950
	Miehet								
60–62	6 321	1 218	394	867	1 671	1 524	959	1 444	2 070
63–67	24 739	1 197	309	723	1 677	2 126	1 315	1 853	2 542
65–68	18 419	1 216	291	692	1 630	2 248	1 382	1 922	2 692
Kaikki	48 057	1 230	347	789	1 686	1 826	1 071	1 640	2 307
	Naiset								
60–62	8 593	1 178	515	1 120	1 545	1 062	689	951	1 504
63–67	25 526	875	301	570	1 175	1 479	988	1 428	1 880
65–68	18 807	852	290	530	1 063	1 538	1 026	1 477	1 918
Kaikki	55 952	1 010	374	783	1 400	1 212	738	1 148	1 653

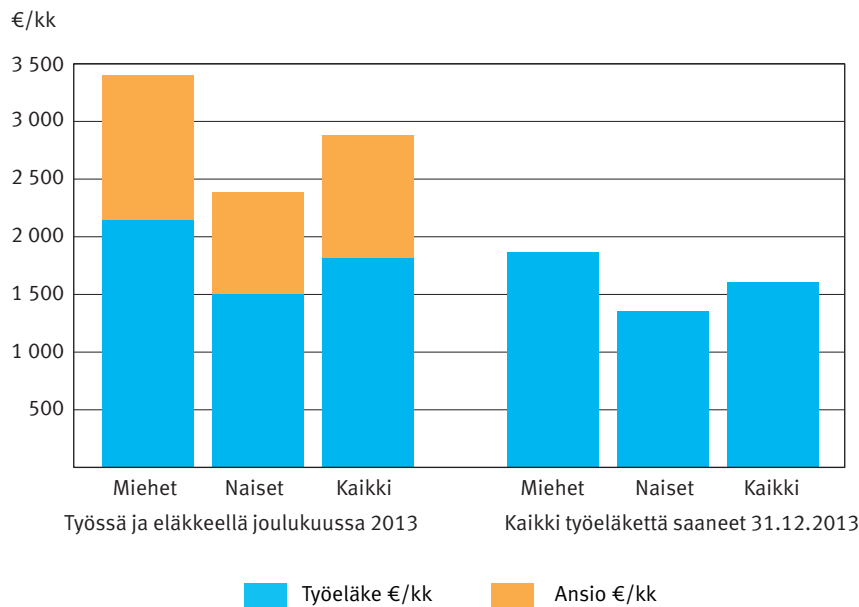
* Ilman osa-aikaeläkkeitä.

Taulukon 3 perusteella voidaan päätellä, että joillakin työssä käyvistä eläkkeensaajista työeläke on verraten vaatimaton. Usein he saavat työeläkkeen lisäksi myös kansaneläkettä, joka ei ole mukana tässä tarkastelussa. Vaikka heidän kansaneläkkeensä otettaisiin huomioon, myös kokonaiseläke jää pieneksi. Osa näistä eläkkeensaajista täydentää ansiotuloilla selvästi pieneksi jäänyttä eläkettään.

Vaikka joukossa on suhteellisen pientä työeläkettä saavia, työssä käyvien eläkeläisten keskimääräinen työeläke ylittää selvästi eläkkeen rinnalla tehdyn työn keskipalkan. Heidän keskieläkkeensä ylittää selvästi myös kaikkien 63–67-vuotiaiden keskimääräisen työeläkkeen (kuvio 11). Jos eläkeläisten työ- ja eläketulo lasketaan yhteen, työssä käyvien eläkeläisten keskimääräinen tulotaso on lähes kaksinkertainen pelkästään eläkkeellä oleviin verrattuna. Hieman yksinkertaistaen voidaan sanoa, että työnteko kaksinkertaistaa eläkeläisten tulot.

Kuvio 11.

Joulukuussa 2013 eläkkeellä ja työssä olleiden keskipalkka ja -eläke sekä kaikkien työeläkettä saaneiden keskieläke, 63–67-vuotiaat ilman osa-aikaeläkkeitä

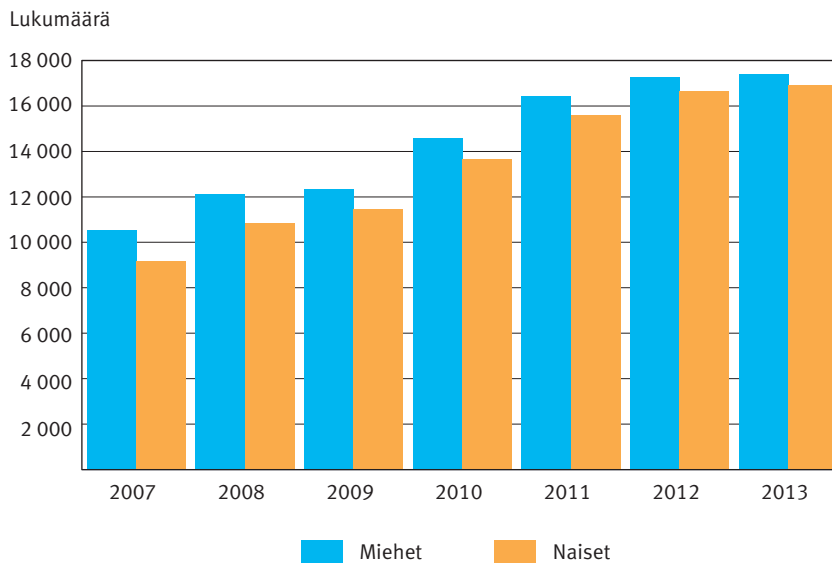
4 Vanhuuseläkkeet ja työ

Erityisesti vanhuuseläkkeen rinnalla työssäkäyvien määrä on noussut viime vuosina. Pait-si eläkeikäisten, myös alle 63-vuotiaiden vanhuuseläkeläisten työskentely on yleistynyt. Toki alle 63-vuotiaita vanhuuseläkeläisiä on vähän. Vuoden 2013 lopussa heitä oli alle 20 000, joista yli 4 000 kävi töissä. Samaan aikaan 63–67-vuotiaista yli 300 000 sai vanhuuseläkettä, joista 31 000 kävi töissä.

Alle 68-vuotiaiden vanhuuseläkeläisten työnteko on lisääntynyt tasaisesti viime vuosiin saakka (kuvio 12), tosin nyt nousu näyttää taittuneen. Kasvua on ollut yhtä lailla niin miehillä kuin naisillakin. Suuret ikäluokat ovat juuri tulleet vanhuuseläkkeen valintaikään, mikä selittää suurelta osin viime vuosien voimakkaan lukumääräisen kasvun. Vaikka lukumääräinen muutos on suuri, eläkeläisten määrään suhteutettuna se on melko vähäinen (kuvio 7, jossa käsiteltiin 63–67-vuotiaita). Kuvioista havaitaan tapahtunut muutos; vanhuuseläkkeen rinnalla työskentelevien osuus vanhuuseläkeläisistä ei enää kasva vaan on jopa hieman laskenut vuodesta 2011 alkaen.

Kuvio 12.

Vuosien 2007–2013 joulukuussa työssä olleet alle 68-vuotiaat vanhuuseläkeläiset

Vuoden 2013 aikana kävi työssä 58 000 vanhuuseläkeläistä, joista puolet oli naisia (liitetaulukko 3.3). Vanhuuseläkeläiset olivat työssä keskimäärin seitsemän kuukauden aikana, niin miehet kuin naisetkin. Vanhuuseläkettä nämä henkilöt saivat keskimäärin 1 900 €/kk⁹ ja heidän keskimääräinen kuukausiansionsa oli lähes 1 100 euroa¹⁰. Kuukausiansio oli siis likimain puolet eläkkeestä (56 %). Kaikkien vuonna 2013 vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keskimääräinen työeläke oli 1 760 €/kk.¹¹

⁹ Miesten eläke oli keskimäärin 2 260 €/kk ja naisten eläke 1 560 €/kk.

¹⁰ Miehillä kuukausiansio oli 1 285 €/kk ja naisilla 854 €/kk.

¹¹ Vuonna 2013 siirtyi vanhuuseläkkeelle 52 000 henkilöä. Eläkkeelle siirtyvien keskieläke on suurempi kuin eläkkeellä olevien keskieläke.

Työssä käyneiden vanhuuseläkeläisten eläketaso on siis keskimääräistä työeläkettä selvästi suurempi. Tämä viitanee siihen, että eläkkeen niukkuus ei ole pääasiallinen työn teon kannustin. Kuukausiansioiden mediaani jäi 620 euroon. Vastaavasti joka neljäs sai vähintään 1 370 €/kk ja joka neljäs jäi alle 290 euron kuukausiansion. Tämän perusteella voidaan ajatella, että valtaosalle vanhuuseläkeläisistä työnteko on paremminkin omasta motivaatiosta ja kiinnostuksesta lähtevää. Syynä ei liene niinkään lisäansioden hankinta, ainakaan siksi, että eläke olisi hyvin pieni ja toimeentulo sitä edellyttäisi. Toki joukossa on myös henkilöitä, joille työstä eläkkeen rinnalla on muodostunut merkittävä ja tarpeellinen lisätulo.

Osalla työssä käyneistä vanhuuseläkeläisistä työeläke on matala. Suomessa voi saada takuueläkettä vanhuuseläkkeen lisäksi, jos on täyttänyt 62 vuotta.¹² Se takaa tietyin edellytyksin vähintään 738,82 €/kk¹³ suuruisen eläkkeen. Takuueläkkeen määrä riippuu eläkkeensaajan kaikista eläketuloista, koska muut eläkkeet vähennetään siitä täysimääräisesti.

Joulukuussa 2013 työssä olleista vanhuuseläkettä saaneista 60–68-vuotiaista yhdeksän prosenttia (3 000) sai työeläkettä alle takuueläkkeen rajamäärän.¹⁴ Tästä joukosta valtaosa (70 %) oli naisia. Edellisen perusteella voi arvioida, että joka kymmenes työssä käyvä vanhuuseläkeläinen tekee töitä ennen kaikkea pienen eläkkeen ja lisäansioden vuoksi.

Vuoden 2013 aikana työssä olleista alle 68-vuotiaista vanhuuseläkeläisistä kolmannes eli yli 18 000 oli työssä koko vuoden. Miehiä oli yli puolet. Tässä joukossa sekä keskieläke että keskiansio olivat hieman suuremmat kuin kaikilla työtä tehneillä vanhuuseläkeläisillä.

4.1 Alle 55-vuotiaat vanhuuseläkkeensaajat

Vanhuuseläkkeellä olevien ikähaitari on suuri. Esimerkiksi nuorimmat vanhuuseläkettä saavat ovat alle 50-vuotiaita. Vuoden 2013 lopussa alle 55-vuotiaita vanhuuseläkeläisiä oli 1 100. Vuoden aikana heistä lähes puolet kävi töissä (yli 500 eläkeläistä). Heidän keskieläkkeensä oli 2 900 €/kk ja mediaanieläke 2 600 €/kk. Yli puolet tästä joukosta sai siis vanhuuseläkettä vähintään 2 600 €/kk. Lisäksi he tekivät töitä vuoden aikana keskimäärin yhdeksän kuukautta 3 000 euron keskimääräisellä kuukausipalkalla.¹⁵ Näyttää siltä, että heillä on ollut ikänsä puolesta hyvät edellytykset sekä mahdollisuudet tehdä työtä myös eläkeaikana. Toisaalta heillä on ollut myös poikkeuksellisen alhainen eläkeikä ja korkeahko ansiotaso, koska keskieläkekin on korkea verrattuna muihin vanhuuseläkettä saaviin.

Sotilashenkilöillä toinen ura vanhuuseläkkeen rinnalla

Vanhuuseläkkeen rinnalla työssä olevista voi nostaa esiin yhden erityisryhmän: sotilaat. Heidän keskuudessaan työuran jatkaminen vanhuuseläkkeen rinnalla on yleistä. Sotilasuran puolustusvoimissa tehneillä on ollut alhainen eläkeikä muuhun väestöön verrattuna. Selvästi heillä on eläkkeelle siirtymisen jälkeen myös halua ja kykyä jatkaa työelämässä. Vuoden 2013 lopussa oli eläkkeellä 6 000 alle 68-vuotiasta, joiden eläke perustuu puolustusvoimien sotilastaustaan. Joukossa on runsaat sata naista.¹⁶

¹² Ikäraja 63 vuotta vuonna 1952 tai myöhemmin syntyneillä.

¹³ Vuoden 2013 tasossa, takuueläkettä korotetaan KEL-indeksillä. Jos vanhuuseläke on varhennettu, myös takuueläkkeeseen tehdään varhennus. Tällöin koko eläketulon määrä voi jäädä ilmoitetun määrän alle.

¹⁴ Tarkasteltu eläke käsittää vain työeläkkeet. Tässä joukossa monet saavat työeläkkeen lisäksi kansaneläkettä, joten keskimääräinen kokonaiseläke on tässä esitettyä keskieläkettä suurempi.

¹⁵ Ks. tarkemmin liitetaulukko 4.

¹⁶ Toistaiseksi naiset eivät ole varsinaisen sotilasuran kautta ehtineet saada vanhuuseläkettä, vaan ovat olleet aiemmin ns. värvättyjä, jotka sittemmin ovat saaneet aliupseerin arvon ilman sotilastaustaa. Nyt vanhuuseläkkeellä olevat naiset ovat työskennelleet pääosin toimistotyössä.

Vuoden 2013 aikana kävi töissä 2 100 alle 68-vuotiasta sotilastaustaista henkilöä. Joulukuussa 2013 työtä teki 1 600 entistä sotilashenkilöä. Karkeasti joka kolmas entinen sotilas jatkaa työuraansa eläkkeellä. Tämän miesvoittoisen joukon keskieläke ja kuukausiansiot ovat selvästi korkeampia kuin muiden työtä tekevien vanhuuseläkeläisten. Lisäksi heillä on työkuukausia vuodessa enemmän kuin muilla vanhuuseläkeläisillä, mikä kertonee vaikiintuneista työsuhteista ja säännöllisestä työajasta. Näyttää siltä, että he ovat kiinnittyneet työmarkkinoille eläkkeelle siirtymisen jälkeen paremmin kuin muut eläkeläiset. Tätä on helpottanut alhainen eläkeikä.

4.2 Tyypillinen työssä käyvä vanhuuseläkeläinen

Vaikka edellä tuotiin esiin vanhuuseläkeläisten heterogeenisuus, heistä valtaosa on iäkkäitä, jotka eivät ole enää lainkaan mukana työelämässä. Vuonna 2013 työssä olleista vanhuuseläkeläisistä yli 50 000 oli täyttänyt jo 63 vuoden iän ja 60–68-vuotiaita heistä oli 97 prosenttia. He saivat palkkaa keskimäärin 1 000 €/kk, joka on hieman yli puolet heidän kuukausieläkkeestään (kuvio 11). Puolet heistä sai palkkaa alle 600 €/kk. Työkuukausia vuoden 2013 aikana heille kertyi keskimäärin seitsemän. Tässä joukossa oli miehiä ja naisia yhtä paljon.

4.3 Vanhuuseläkkeelle siirtyneen työskentely eläkeläisenä

Joulukuussa 2013 vanhuuseläkettä saaneista oli työssä 34 000 alle 68-vuotiasta. Heistä edellisen vuoden (2012) joulukuussa oli työssä runsaat 5 000, jotka eivät tuolloin saaneet eläkettä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että nämä henkilöt siirtyivät eläkkeelle vuoden 2013 aikana. Puolet heistä oli naisia. Tämän ryhmän joulukuun 2012 keskiansio oli 3 300 euroa ja mediaaniansio lähes 2 900 euroa vuoden 2013 tasossa.¹⁷

Jos tässä joukossa verrataan kahden peräkkäisen vuoden joulukuun keskiansioita, eläkkeen rinnalla tehdyn työn ansio on eläkettä edeltävästä ansiosta 42 prosentin tasolla. Jos työeläke ja ansiotulo lasketaan yhteen, tämän joukon keskimääräinen kokonaistulo oli joulukuussa 2013 pari prosenttia edellisen joulukuun kuukausiansiota korkeampi. Naisilla tulot hieman laskivat, mutta miehillä nousu oli viiden prosentin luokkaa.

¹⁷ Vuoden 2012 joulukuun ansio on korotettu vuoden 2013 tasolle palkkakertoimella.

5 Työkyvyttömyyseläkkeet ja työ

Vuoden 2013 lopussa työeläkejärjestelmässä maksettiin työkyvyttömyyseläkettä 180 000 henkilölle. Yksi kymmenestä sai osaeläkettä (23 000). Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneista lähes 18 000 oli työssä joulukuussa 2013. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajista 17 000 eli kymmenen prosenttia oli työssä vuoden 2013 joulukuussa.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen lähtökohta on, että eläkkeensaaja jatkaa työelämässä jäljellä olevan työkyvyn puitteissa, ja eläke korvaa työkyvyn alenemisesta aiheutuvan ansioiden alenemisen. Osaeläkkeen määrä on puolet täydestä eläkkeestä, joten toimeentulo jää matalaksi ilman työstä saatavaa ansiotuloa. Tavoite on, että kaikki osatyökyvyttömyyseläkettä saavat tekisivät myös työtä. Vuoden 2013 lopussa osatyökyvyttömyyseläkettä saaneista 76 prosenttia oli työssä.

Osaeläkkeen aikainen kuukausiansio oli vajaat 1 500 euroa vuonna 2013. Se oli kaksinkertainen keskimääräiseen osaeläkkeeseen verrattuna. Täyttä eläkettä saaneilla tilanne oli päinvastainen. Heillä ansiot jäivät puoleen niin eläkkeestä kuin osaeläkeläisten ansioistakin. Tästä seuraa, että työssä olevilla työkyvyttömyyseläkkeensaajilla ansio- ja eläketulo yhteensä oli keskimäärin samalla tasolla riippumatta siitä, oliko heille myönnetty työkyvyttömyyseläke täysi vai osaeläke.

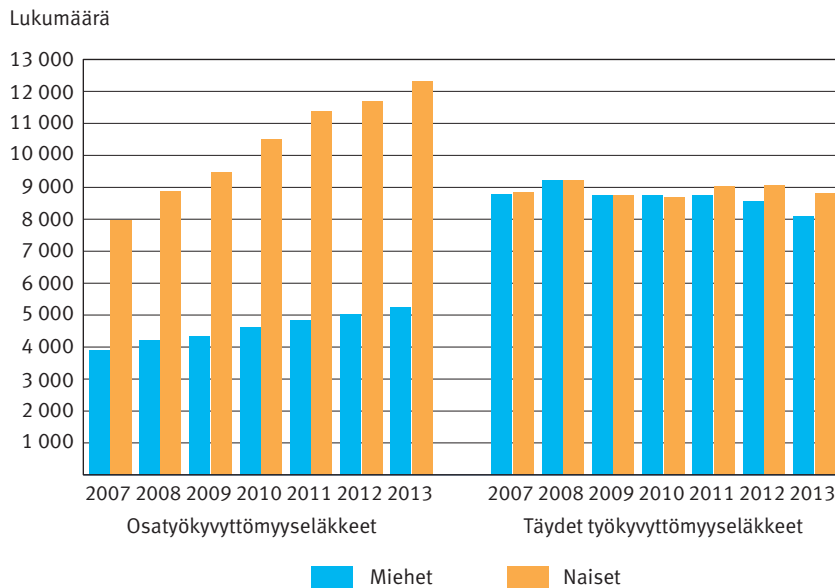
Joulukuussa 2013 työssä olleista osaeläkeläisistä kolme neljästä oli työssä koko vuoden. Täyden eläkkeen saajista koko vuoden kävi työssä kuutisen prosenttia. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla työtä tekevien määrä ei ole viime vuosina muuttunut. Työssä käyvät osatyökyvyttömyyseläkeläiset näyttävät kiinnittyneen varsin hyvin työmarkkinoille. Sen sijaan täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajat ovat huomattavasti heikommin työmarkkinoilla. Toisaalta lainsäädäntö myös estää laajamittaisen työnteon.

Kaksi kolmesta osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä olleesta vuonna 2013 oli työssä ja eläkkeellä koko vuoden (kuvio 10). Vastaavasti lähes 40 prosenttia täyden työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä olleista oli työssä ja sai eläkettä koko vuoden 2013. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavat käyvät siis työssä säännöllisesti verrattuna täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaviin. Toki osa työkyvyttömyyseläkkeensaajista on ollut eläkkeellä vain osan vuodesta eikä näin ole voinut olla koko vuotta työssä ja eläkkeellä. Silti luvut kuvaavat hyvin osaeläkkeen ja täyden eläkkeen saajien eroa työnteon suhteen.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen ja täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrällinen suhde on viime vuosina muuttunut. Yhä useammin työkyvyttömyyseläke myönnetään osaeläkkeenä. Aiemmin täysi työkyvyttömyyseläke oli pääsääntö. Tämä selittää osaltaan kuviossa 13 näkyvää kasvua, joka on erityisen voimakas naisten keskuudessa. Osatyökyvyttömyyseläke on yleisempi naisvaltaisella julkisella sektorilla. Kasvua on myös miehillä, mutta se on huomattavasti pienempää. Miesten kohdalla suhteellinen nousu on vajaan neljänneksen, joka on hieman yli puolet naisten noususta.

Kuvio 13.

Vuosien 2007–2013 joulukuussa työkyvyttömyyseläkkeen ohella työssä olleet

Työkyvyttömyyden syyt

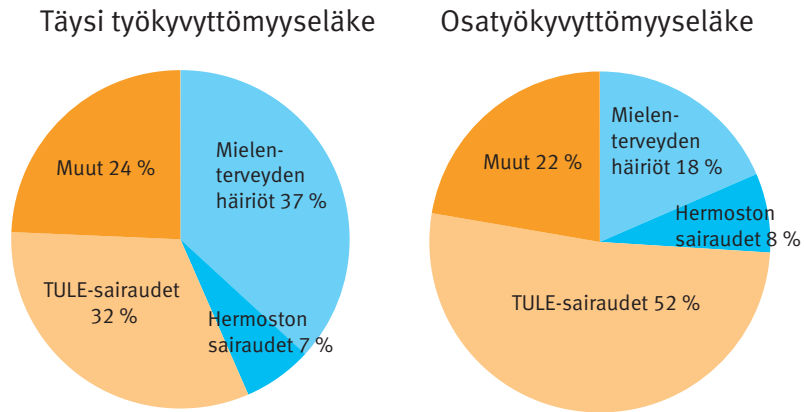
Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneiden keskuudessa työkyvyttömyyden sairauseruste ei vaikuta siihen, tekeekö eläkkeensaaja työtä vai ei. Heillä työkyvyttömyyden sairauserusteet jakautuvat samalla tavalla työtä tekevien ja työtä vailla olevien osaeläkeläisten joukossa.

Sen sijaan täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavien keskuudessa tilanne on erilainen. Sairaus vaikuttaa valmiuksiin ja mahdollisuuksiin tehdä työtä. Työssä käyvien joukossa on selkeä seitsemän prosenttiyksikön yliedustus tuki- ja liikuntaelinsairailta. Toisin sanoen työtä tekevästä täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavista kolmannes sairastaa näitä ns. TULE-sairauksia, vaikka kaikista täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavista heitä oli neljännes vuoden 2013 lopussa. Mielenterveyden häiriöiden pääluokassa oli vastaava seitsemän prosenttiyksikön aliedustus. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet näyttäisivät siis mahdollistavan hieman paremmin työnteon työkyvyttömyyseläkkeen aikana. Mielenterveyden häiriöistä kärsivillä nämä mahdollisuudet ovat heikkommat.

Työkyvyttömyyseläkkeen ohella töitä tekevien sairausjakauma poikkeaa selvästi sen mukaan, onko kyseessä osaeläke vai täysi eläke. Osaeläkkeen saajista yli puolet sairastaa tuki- ja liikuntaelinsairauksia ja alle 20 prosenttia mielenterveyden häiriöitä. Sen sijaan täyttä eläkettä saavista näissä sairauspuoluokissa on kummassakin kolmannes, mielenterveyden häiriöistä kärsiviä jopa hieman enemmän. Erot heijastelevat työkyvyttömyyseläkettä saavien sairausjakaumia edellä todetuin poikkeamin.

Kuvio 14.

Joulukuussa 2013 työkyvyttömyyseläkkeellä ja työssä olleiden jakautuminen työkyvyttömyyden pääsiallisen syyn mukaan

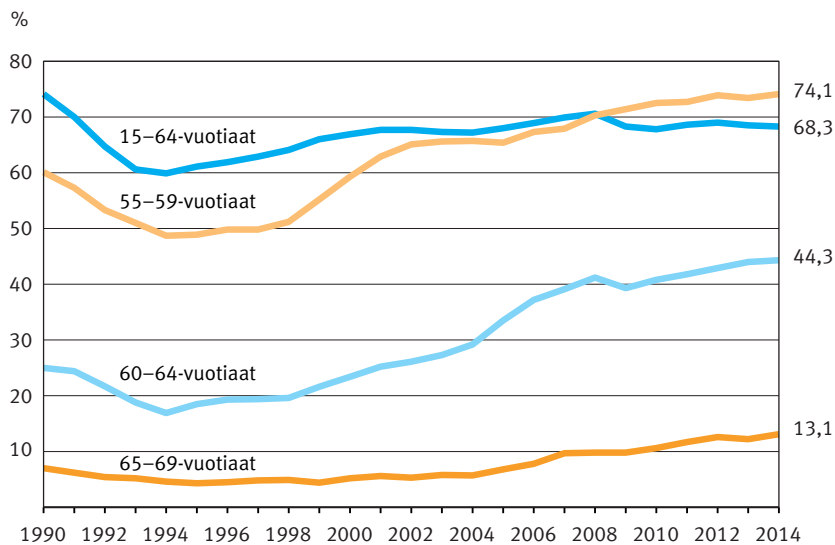
6 Ikääntyneiden työllisyys ja työnteko

6.1 Ikääntyneiden työllisyysasteet

Luonteva pohja työssä käyvien määrän kehityksen seuraamiseen saadaan Tilastokeskuksen työllisyysasteista.¹⁸ Niillä mitattuna ikääntyvän työvoiman työskentely on lisääntynyt merkittävästi (kuvio 15). 1990-luvun laman aikana työllisyysaste Suomessa romahti kaikissa ikäluokissa. Pudotuksen jälkeen alkoi nousu, joka taittui koko työvoiman (15–64-vuotiaat) osalta oikeastaan vasta 2008 alkaneen finanssikriisin seurauksena. Sitä ennen oli vain pieni notkahdus vuosien 2003–2004 tienoilla. Korkeimmillaan työllisyysaste ehti nousta jo yli 70 prosentin. Muutaman prosenttiyksikön pudotuksen jälkeen päästiin jo nousu-uralle, mutta pari viimeistä vuotta on taas vakiinnuttanut matalamman tason työllisyydessä. Koko työikäisen väestön työllisyysaste on edelleen selvästi vuoden 2008 alapuolella, ja viime vuoden heikko taloustilanne painaa sitä edelleen alaspäin. Viime vuonna 2014 koko työikäisen väestön työllisyysaste oli 68,3 prosenttia.

Kuvio 15.

Työllisyysaste 15–64-vuotiailla ja vanhemmissa ikäryhmissä vuosina 1990–2014

18 Työllisyysaste on työllisten prosenttiosuus samanikäisestä väestöstä. Tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen vuosikeskiarvoon. Koko väestön työllisyysaste lasketaan 15–64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuutena samanikäisestä väestöstä.

Työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaisetua vastaan tai voittoa saadakseen, tai on ollut tilapäisesti poissa työstä.

Työvoimatutkimus kerää tilastotietoja otoksella 15–74-vuotiaasta väestöstä. Kuukausittainen otos on noin 12 000 henkeä ja tiedot kerätään tietokoneavusteisilla puhelinhaastattelulla. Tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–74-vuotiaan väestön toiminnasta. Työvoimatutkimus tuottaa kuukausittaisia, neljännesvuosittaisia ja vuosittaisia tietoja mm. työllisyydestä, työttömyydestä, erilaisista työsuhteista, työajoista sekä työpanoksesta.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus

Erityisen voimakas työllisyysasteen nousu on ollut 55–59- ja 60–64-vuotiaiden ikäryhmissä. 55–59-vuotiailla voimakas nousu alkoi jo 1990-luvun lopulla, mutta on jatkunut senkin jälkeen. Nousu on ollut melko tasaista vuodesta 2005 alkaen. Edes vuonna 2008 alkanut finanssikriisi ei ole hidastanut vauhtia vaan tämän ikäryhmän työllisyysaste on jatkanut nousua edelleen. Se ylittää jo selvästi koko väestön työllisyysasteen, joka ei ole toipunut finanssikriisin aiheuttamasta pudotuksesta. Viime vuonna 55–59-vuotiaiden työllisyysaste oli 74,1 prosenttia.

Nousua on ollut myös 60–64-vuotiaiden työllisyysasteessa. Voimakkain nousu ajoittuu 2000-luvulle ja erityisesti eläkeuudistuksen jälkeiseen aikaan. 60–64-vuotiaiden työllisyysaste notkahti taantumana seurauksena vuonna 2009, mutta on sen jälkeen noussut entistä korkeammalle. Vuonna 2014 tämän ikäryhmän työllisyysasteen nousu jatkui edelleen vahvana ja oli historiallisen korkealla (44,3 %). Nyt 60–64-vuotiaiden työllisyysaste on Suomessa korkeammalla tasolla kuin koskaan.¹⁹

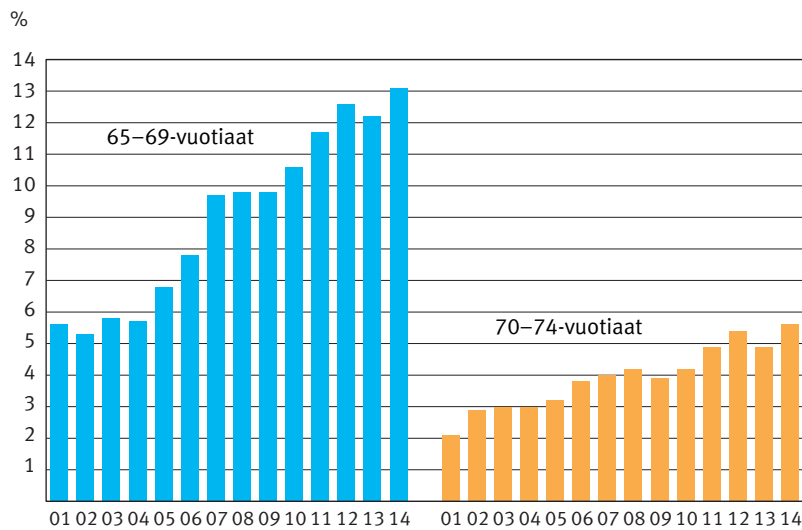
6.2 63–67-vuotiaiden työskentely

Vaikka työllisyysasteen nousu onkin ollut erityisen voimakasta 55–64-vuotiailla, sama kehitys näkyy myös vanhemmissa ikäryhmissä. Luvut ovat matalia, mutta muutos on merkittävä: yli 65-vuotiaiden työllisyysaste on kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Nousu 65–69-vuotiaiden joukossa on tapahtunut erityisesti eläkeuudistuksen jälkeen (kuvio 16). Toisaalta eläkeiän yläikärajan nostaminen 68 vuoteen on saattanut vaikuttaa tähän ikäryhmään. Toisaalta myös 70–74-vuotiaiden joukossa työllisyys on noussut vaikka heihin ikärajamuutoksilla ei ole ollut vaikutusta. Muutos on alkanut aivan viime vuosina ja kohdistuu erityisesti 2010-luvulle. Yli 70-vuotiaiden työllisyysasteen nousu voi olla seurausta terveydentilan yleisestä kohenemisestä ja koulutustason noususta, mikä koskee myös vanhempia ikäluokkia. Pitkä taantuma ei näytä syöneen työmahdollisuuksia näiltä ikäluokilta samalla tavalla kuin nuoremmilta. Vaikka yleinen työllisyystilanne on heikentynyt, se ei ole heijastunut yhtä vahvasti näihin vanhimpiin ikäryhmiin. Kenties vanhimman työvoiman työtehtävät myös eroavat nuorempien tehtävistä. Lisäksi he tekevät usein epäsäännöllistä ja osa-aikaista työtä, mikä ei näy työllisyysasteessa.

¹⁹ Nykyisellä tavalla työllisyysastetta on mitattu 1980-luvulta lähtien vuosittain. Sitä edeltäviä mittauksia on tehty ainakin vuosina 1970 ja 1980. Mikään näistä vuosista ei ylitä vuoden 2014 tulosta.

Kuvio 16.

65–69- ja 70–74-vuotiaiden työllisyysasteet vuosina 2001–2014

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus.
ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus

Ikääntyvien työssäkäynti on viime vuosina selvästi lisääntynyt, ja se näkyy myös työeläkejärjestelmän vakuutettujen tilastoissa ²⁰. Esimerkiksi vanhuuseläkkeen valintaiässä työssä olleiden määrä on selvästi kasvanut vuosien 2007–2013 aikana. Erityisesti vuodesta 2007 muutos on selkeä. Merkittävä osa kasvusta selittyy vuoden 2005 eläkeuudistuksella. Sen jälkeen kaikki työ ikävälillä 18–68 tuli työeläkevakuutettavaksi. Samalla vanhuuseläkkeen alaikäraja laski 65 vuodesta 63 vuoteen. Ennen eläkeuudistusta vain harva jatkoi työssä 65 vuoden eläkeikään saakka. Vuoden 2004 lopussa 64-vuotiaista 84,5 prosenttia sai jotakin eläkettä. ²¹ Vertailun vuoksi todettakoon, että muutos on ollut pieni: vuoden 2013 lopussa vastaava prosenttiosuus oli 85,5 prosenttia. ²²

63–67-vuotiailla työllisyysasteen kehitys on yksittäisissä ikäluokissa hieman erilainen (ks. kuvio 17). Vuosina 2004–2006 työllisyysaste nousi merkittävästi 63-, 64- ja 65-vuotiailla. Sen sijaan 66- ja 67-vuotiaiden ikäryhmissä työllisyysaste on noussut selvemmin vasta vuoden 2006 jälkeen.

Voimakkain nousu on ollut 63-vuotiaiden kohdalla. Sen sijaan 64-vuotiailla vuodesta 2008 alkaen on ollut välillä jopa pientä laskua ja työllisyysasteen nousu näyttää jääneen vajaaseen 25 prosenttiin. Viime vuonna 2014 se oli 23,3 prosenttia. Sen sijaan 65-vuotiaiden työllisyysaste on noussut jo 15 prosentin yläpuolelle ja 66-vuotiaat seuraavat perässä samalla tasolla. 67-vuotiaiden työllisyysaste on nyt 10 prosentin tasolla ja nousee siitä edelleen. Vaikka joustava vanhuuseläkeikä antaa mahdollisuuden jäädä eläkkeelle milloin tahansa ikävälillä 63–68 vuotta, tätä ikäväliä ei käytetä kovin tasaisesti. Moni jättää työntöön heti 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen. Samaan aikaan yhä useampi työntekoa jatkava jää eläkkeelle vasta lähellä yläikärajaa tai ainakin jatkaa työntekoa eläkkeen rinnalla.

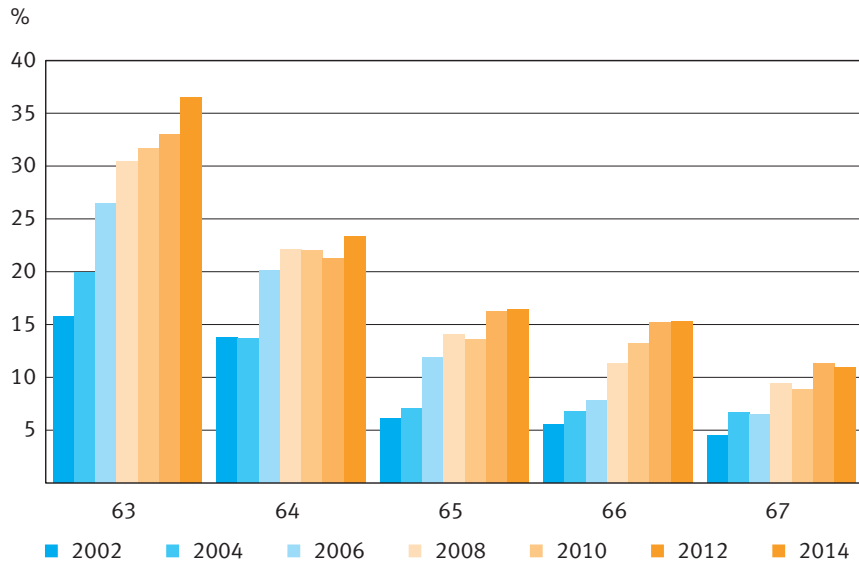
20 Suomen virallinen tilasto (SVT) : Suomen työeläkkeensaajat ja vakuutetut. ISSN-L=1796-668X. Eläketurvakeskus.

21 Suomen virallinen tilasto (SVT) : Tilasto Suomen eläkkeensaajista. ISSN-L=0780-3028. Eläketurvakeskus ja Kela.

22 Suomen virallinen tilasto (SVT) : Tilasto Suomen eläkkeensaajista. ISSN-L=0780-3028. Eläketurvakeskus ja Kela.

Kuvio 17.

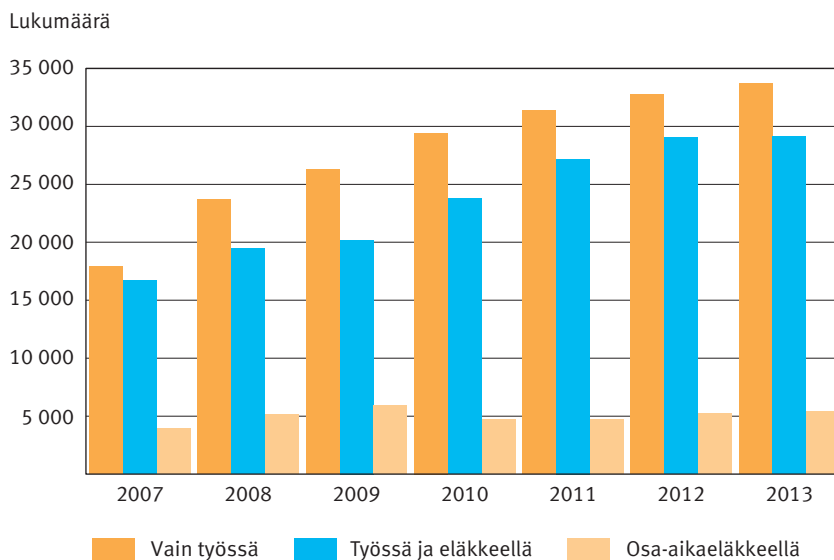
63–67-vuotiaiden työllisyysasteet 2002–2014

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus.
ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus

Kuvio 18.

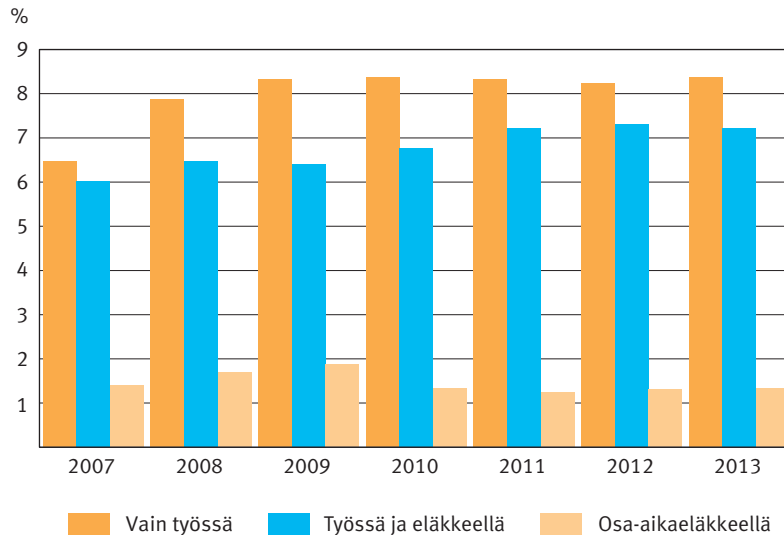
Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleet 63–67-vuotiaat

Vuosien 2007–2013 välisenä aikana työssä käyvien 63–67-vuotiaiden määrä on noussut vajaasta 40 000 henkilöstä 68 000 henkilöön. Suhteellinen nousu on 75 prosenttia (kuvio 18). Osa-aika-eläkeläisten määrä ei ole viime vuosina juuri muuttunut vaan on pysynyt hieman vaihdellen viiden tuhannen henkilön suuruusluokassa koko tarkastelujakson ajan. Sen sijaan työssä jatkavien määrä yli vanhuuseläkkeen alaikärajan on selvästi noussut. Tarkastelujakson aikana nousua on yli 80 prosenttia. Myös työskentely eläkkeen rinnalla on yleistynyt, tosin muutos ei ole yhtä selkeä kuin vain työssä olleiden joukossa (kuvio 18).

Kuvio 19.

Vuosien 2007–2013 lopussa työssä olleiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista, 63–67-vuotiaat

Lukumääräiselle nousulle on myös luonnollinen syy: tarkastelujakson aikana suuret ikäluokat ovat tulleet vanhuuseläkkeen valintaikään. Vuosien 2007–2013 välisenä aikana 63–67-vuotiaiden määrä on noussut 130 000 työeläkevakuutetulla tai -eläkkeensaajalla. Lisäksi suuret ikäluokat saivat eläkeuudistuksen myötä mahdollisuuden jatkaa työssä yli vanhan 65 vuoden eläkeiän – tai jäädä vähentämättömälle eläkkeelle 63 vuoden iässä. Ennen eläkeuudistusta 65 vuoden ikä oli yleensä myös eroamisikä eikä työntekoa yleensä sen yli jatkettu. Nyt lainsäädäntö antaa työssä jatkamiselle huomattavasti paremmat mahdollisuudet. Samalla myös eläkkeen rinnalla alle 68-vuotiaana tehty työ kartuttaa uutta eläkettä.

Jos lukumäärien sijasta tarkastellaan muutoksia suhteessa kyseisen ikäryhmän kokoon, muutokset ovat huomattavasti pienempiä. Kuvion 19 perusteella viime vuosina ei ole tapahtunut juuri muutosta tai se on vähäinen. Työssä käyvien 63–67-vuotiaiden osuus ikäluokasta on noussut 13,9 prosentista 16,9 prosenttiin. Kolmen prosenttiyksikön kasvusta yhden prosenttiyksikön selittää eläkeläisten työnteon yleistyminen ja kaksi prosenttiyksikköä työssä ilman eläkettä jatkaneiden määrän lisääntyminen. Työssä käyvien eläkeläisten osuus on noussut 7,5 prosentista 8,6 prosenttiin ja ilman osa-aika-eläkkeitä 6,0 prosentista 7,2 prosenttiin.

Vuosi 2007 poikkeaa muista selvästi matalampana erityisesti työssä jatkaneiden osalta. Syy saattaa olla eläkeuudistuksen voimaantulon läheisyys. Vanha 65 vuoden yleinen eläkeikä ja eläkeuudistukseen liittyneet siirtymäsäännökset saattavat heijastua vielä vuoden 2007 lukuihin. Muutos vuodesta 2008 jää yhden prosenttiyksikön tasolle, josta puolet selittyy eläkeläisten työnteon lisääntymisellä ja puolet työnteon jatkamisella ilman eläkettä. Vuodesta 2011 alkaen 63–67-vuotiaiden työssäkäynti on pysynyt samalla tasolla suhdanteista riippumatta.

7 Eläkeläisten työntöön vaikutus työllisyysasteeseen

Eläkkeen rinnalla tehty työ vaikuttaa työllisyysasteisiin kaikissa ikäryhmissä. Luonnollisesti vaikutus on pieni nuorten työikäisten piirissä, missä työllisyysaste on korkea ja eläkkeensaajien määrä pieni. Koska on luontevaa tutkia ikäluokkia, joissa vaikutus on suuri, tarkastelu on rajattu yli 60-vuotiaisiin. Eläkeläisten työnteko on harvoin kokoaikaista ja säännöllistä. Silti he nostavat työllisyysastetta omassa ikäluokassaan samalla painolla kuin ilman eläkettä kokoaikaisesti työssä jatkavat. On hyvä huomata, että nuoremmissa ikäryhmissä näin ei ole vaan kokoaikaistyyssä käyvien osuus on selvästi suurempi kuin yli 60-vuotiailla, johon vaikuttaa merkittävästi myös eläkeläisten työnteko. Tämä seikka on hyvä muistaa työllisyysasteita tarkasteltaessa, ainakin jos samalla käsitellään työpanosta.

Karkealla tasolla eläkeläisten työntöön vaikutusta työllisyysasteisiin voidaan arvioida laskemalla ensin työssä käyvien eläkeläisten osuus työeläkevakuutetuista ja vertaamalla tätä prosentiosuutta sitten työllisyysasteeseen. Vaikka arvio on karkea, se kertoo eläkeläisten työntöön suuresta merkityksestä ikääntyneiden työllisyysasteissa. Tässä tarkastelussa osa-aikaeläkettä saavia ei tulkita eläkeläisiksi, joten he ovat työllisiä kuten muutkin työssä käyvät.

Eläkkeensaajien työnteko nostaa merkittävästi työllisyysastetta yli 60-vuotiaiden ikäluokissa (taulukko 4). Jos eläkeläistyötä ei otettaisi huomioon, esimerkiksi 60–64-vuotiaiden työllisyysaste olisi ollut 38 prosenttia vuonna 2013 eli 6 prosenttiyksikköä ilmoitettua matalampi.

Taulukko 4.

*Eläkeläisten työntöön vaikutus työllisyysasteeseen 60–69-vuotiailla vuonna 2013**

Ikäryhmä	Työllisyysaste	Eläkeläisten osuus työllisistä		Erotus
		%-yksikköä	%-osuus	
60–64	44,0	5,9	13,4	38,1
63–67	19,4	8,1	41,8	11,3
65–69	12,2	6,7	54,9	5,5

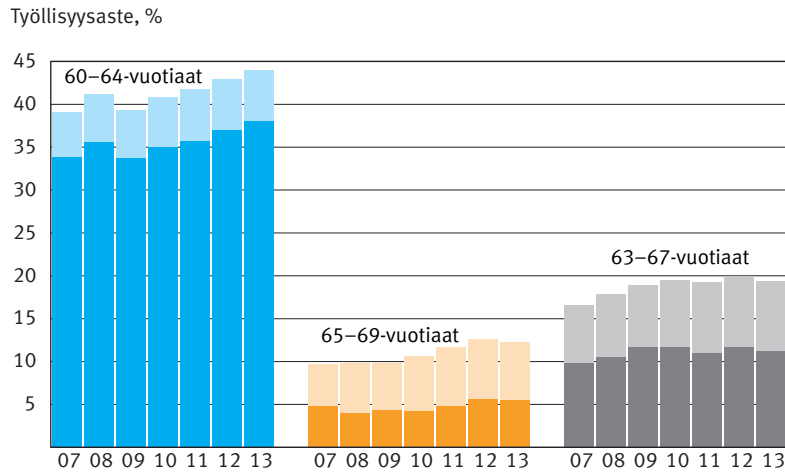
* Ilman osa-aikaeläkkeitä.

Vanhuuseläkkeen valintaiässä olevista 63–67-vuotiaista työllisistä yli 40 prosenttia sai eläkettä ja 65–69-vuotiaiden ikäluokassa eläkeläisten osuus oli yli puolet. Jälkimmäisessä ikäryhmässä eläkeläisten työnteko siis kaksinkertaistaa ilmoitetun työllisyysasteen. Näin siis siitakin huolimatta, että eläkeläisten pääasiallinen toimeentulon lähde on useimmiten eläke, ei työntööstä saatava ansio.

Tekemällä sama laskelma eri vuosina käsitys ikääntyneiden työllisyysasteen noususta laajenee. Esimerkiksi 65–69-vuotiaiden ikäluokan työllisyysasteen noususta vuosien 2007–2013 aikana selittyy ennen kaikkea eläkeläisten työntekon lisääntymisellä (kuvio 20). Muutaman viime vuoden aikana eläkeläisten työnteko ei ole enää lisääntynyt vaan kasvu on keskittynyt erityisesti työssä jatkaneiden määriin.

Kuvio 20.

Eläkeläisten työntekon vaikutus 60–69-vuotiaiden työllisyysasteisiin 2007–2013

Pylväiden vaaleampi yläosa kuvaa eläkeläisten osuutta.
Eläkeläisiin eivät sisälly osa-aikaeläkkeensaajat.

Lähde (työllisyysasteet): Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus.
ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus

8 Eläkeläisten työ on kuljettamista ja hoivaamista

Eläkkeen rinnalla tehty työ on jakautunut ammateittain vahvasti sukupuolen mukaan. Miehet työskentelevät yleisesti kuljetusalalla ja naiset hoiva-aloilla. Ammattikohtaiset tiedot²³ perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston aineistoon, josta poimittiin vuosien 2010–2012 lopussa työllisinä olleet 63–74-vuotiaat²⁴. Heitä oli yhteensä 110 000 henkilöä, joista puolet sai eläkettä. Kolme neljästä eläkkeensaajasta oli vanhuuseläkkeellä. Yli 68-vuotiaita työssä käyviä eläkeläisiä oli 700.

Tässä yhteydessä keskitytään vanhuuseläkettä saaviin 63–74-vuotiaisiin, jotka kävivät työssä. Heitä oli kolmen vuoden aineistossa runsaat 40 000.

Työssä käyvistä eläkeläisjoukosta kymmenen prosenttia teki töitä kuljetustyöntekijöinä. Lähes yhtä paljon oli hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijöitä. Kolmanneksi nousivat palvelutyöntekijät, joihin luetaan mm. kiinteistöhuollon työntekijät. Seuraavana olivat opettajat ja opetusalan asiantuntijat. Opettajat eivät suinkaan usein jatkaneet vanhassa koulussaan opettajan työtä vaan vaihtoivat oppilaitosta. Heistä merkittävä osa jatkoi opetustyötä esimerkiksi kansalaisopistoissa.

Työssä käyvien eläkeläisten ammattiryhmät vastaavat monin osin koko väestön ammattijakaumaa. Silti ammattijakaumien välillä löytyy myös eroja. Esimerkiksi kaikkein yleisimmät eläkeläisammatit olivat selvästi yleisempiä eläkeläisten keskuudessa kuin samankäisten työssä jatkaneiden joukossa. Sen sijaan liike-elämän ja hallinnon asiantuntijoita oli yllättävän vähän työssä käyvien eläkeläisten keskuudessa. Tämän ammattiryhmän osuus eläkeläisillä oli viitisen prosenttia, vaikka se oli yleisin muilla yli 63-vuotiailla työssä jatkaneilla (8,5 %).

Työntekijäammatit näyttäisivät olevan yliedustettuina työssä käyvien eläkeläisten joukossa. Asiantuntijatyötä tekevät puolestaan jatkavat työntekoa yli eläkeiän hieman herkemmin kuin työntekijät. Työntekijät jäävät ehkä aikaisemmin eläkkeelle ja tekevät töitä sitten eläkkeen ohella.

8.1 Miesten ja naisten ammatit

Monet alat ja ammatit ovat edelleen sukupuolisidonnaisia. Sukupuolierot näkyvät myös eläkeläistyössä.

Naiset hoitavat, siivoavat, opettavat

Vanhuuseläkettä saavat naiset tekevät töitä lähihoitajina sosiaalialalla tai sairaanhoitajina (kuvio 20). Jos näihin hoiva-ammatteihin luetaan myös kotipalvelutyöntekijät sekä omaishoitajat ja henkilökohtaiset avustajat, tämän ammattiryhmän osuus kaikista vanhuuseläkkeen rinnalla työssä olleista nousee 20 prosenttiin.

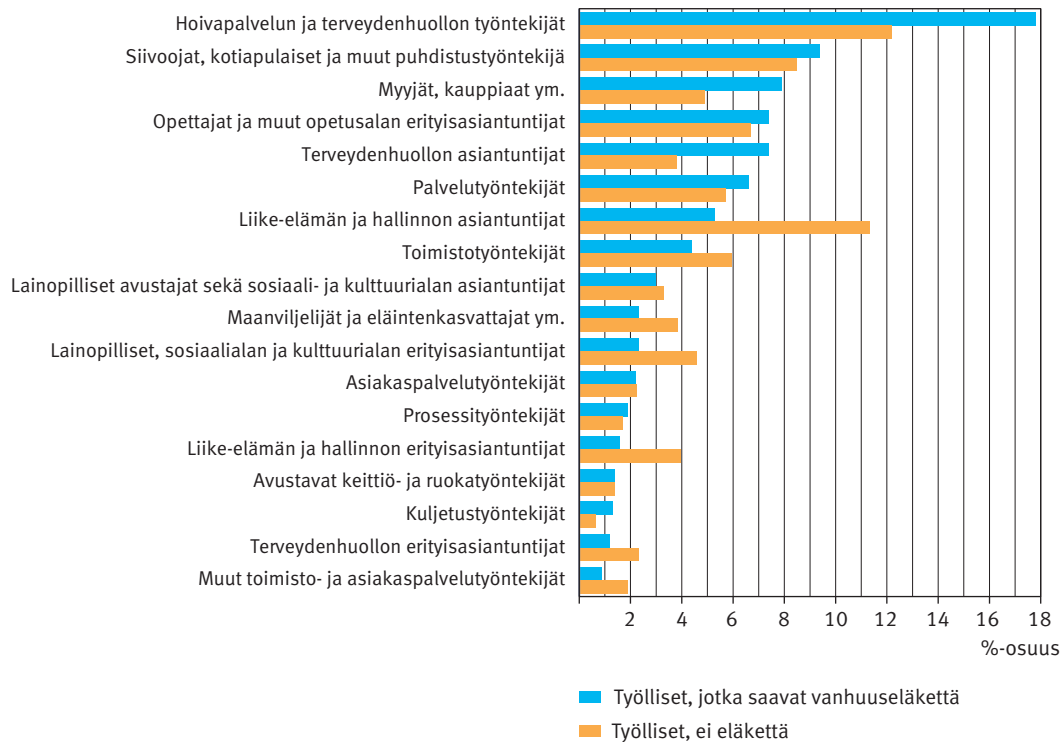
²³ Luokitus on Tilastokeskuksen ammattiluokituksen (2010) mukainen.

²⁴ Teksti perustuu keskeisesti aiheesta julkaistuun artikkeliin lehdessä Tieto&Trendit, Talous ja Hyvinvointikatsauksessa (1/2015), ISSN 1795–9799, Tilastokeskus. Artikkelin ovat kirjoittaneet Jari Kannisto (Eläketurvakeskus) ja Topias Pyykkönen (Tilastokeskus). Tiedot perustuvat Työssäkäyntitilaston aineistoihin.

Siivousalalla erityisesti toimistosiivoojien sekä sairaala- ja laitosapulaisten osuus on suuri. Joka kymmenes 63–67-vuotias naiseläkeläinen työskentelee siivousalalla. Siivoustyöntekijöiden osuus työllisistä on likipitään sama myös muiden saman ikäisten työllisten keskuudessa. Sen sijaan hoiva-ammateissa ja myyjinä työskentelevistä työllisistä selvästi suurempi osa saa vanhuuseläkettä.

Kuvio 21.

63–74-vuotiaiden yleisimmät ammattiryhmät vuosina 2010–2012, naiset

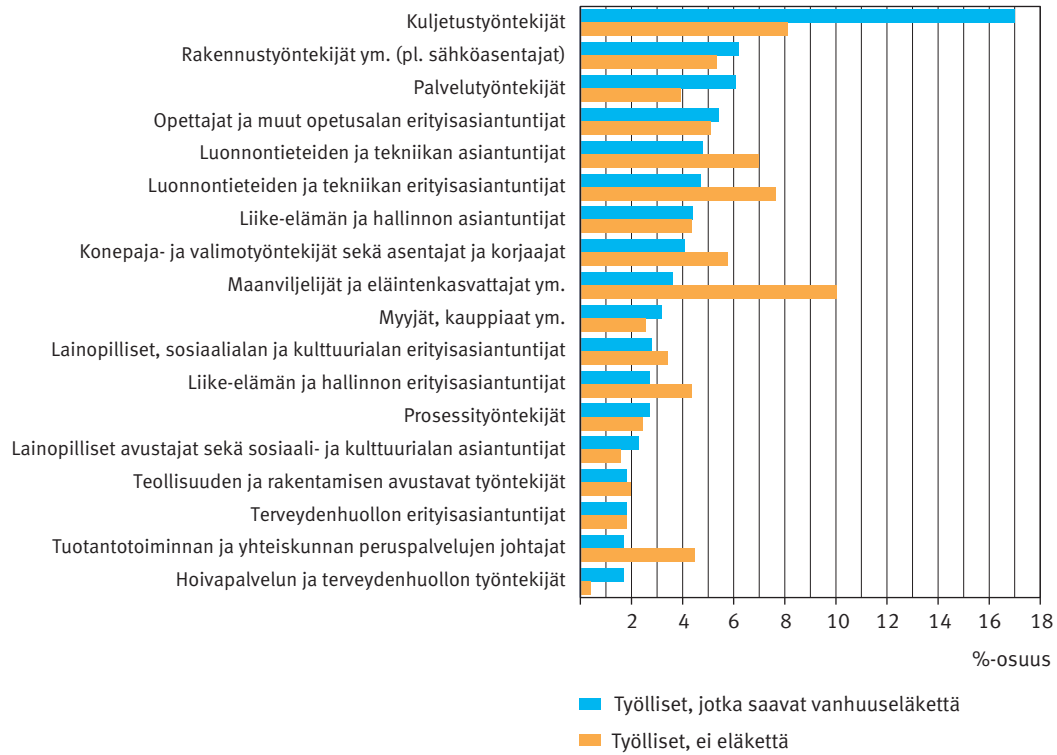
Miehet kuljettavat ja huoltavat

Vanhuuseläkkeellä työtä tekevästä miehistä 17 prosenttia on kuljetustyöntekijöitä, joista yli puolet ajaa raskaita moottoriajoneuvoja. Tyypillisesti mieskuljettajat ajavat kuorma- ja linja-autoja sekä erikoisajoneuvoja. Kuljetustyöntekijöiden osuus on eläkeläisten joukossa poikkeuksellisen suuri. Se on kaksinkertainen verrattuna muihin saman ikäisiin työllisiin.

Kuljettajien jälkeen yleisimpiä eläkeläismiesten ammatteja ovat rakennustyöntekijät ja kiinteistöhuollon työntekijät (kuvio 21). Niissä eläkeläistyöntekijöiden määrät ovat kuitenkin vain kolmanneksen eläkeläiskuljettajien määrästä.

Kuvio 22.

63–74-vuotiaiden yleisimmät ammattiryhmät vuosina 2010–2012, miehet

9 Yhteenveto työskentelystä eläkkeen rinnalla

Eläkettä kartuttavaa työtä tekee vuositasolla likimain 130 000 eläkkeensaajaa. Jos osa-aika-eläke jätetään tarkastelun ulkopuolelle, henkilömäärä putoaa 100 000 työeläkkeensaajaan. Heistä vuoden 2013 joulukuussa työssä kävi 70 000 eläkkeensaajaa, joista 63–67-vuotiaita oli 33 000.

Vuonna 2013 työssä olleiden eläkkeensaajien keskieläke oli vajaat 1 500 €/kk (ilman osa-aika-eläkkeitä). Työtä tehtiin vuodessa keskimäärin kahdeksan kuukautta noin 1 100 euron kuukausipalkalla. Palkkaerot olivat suuria. Joka neljäs sai palkkaa alle 360 €/kk ja joka neljäs yli 1 500 €/kk. Joka toisen eläkeläisen työansio jäi alle 780 euron kuukaudessa.

Vanhuuseläkkeen rinnalla tehty työ on epäsäännöllistä ja suurelta osin osa-aikaista. Keskimääräinen kuukausiansio työkuukausilta oli 1 100 euroa. Se on runsaat puolet eläkkeestä, joka oli tässä joukossa 1 900 €/kk. Työssä käyvät vanhuuseläkeläiset saivat keskimääräistä selvästi korkeampaa työeläkettä. Se merkinnee sitä, että työtä ei tehdä pienen eläkkeen vuoksi vaan paremminkin oman kiinnostuksen ja motivaation perusteella.

Vuosien 2007–2013 välisenä aikana työssä käyneiden eläkkeensaajien määrä on selvästi noussut. Muutos näkyy ennen kaikkea vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn lisääntymisenä, mutta myös vanhuuseläkeiän alarajan yli työssä jatkaneiden määrän nousuna. Vaikka 63–67-vuotiaiden työskentely eläkkeen rinnalla on lisääntynyt selvästi, lukumäärän kasvu selittyy pitkälti suurilla ikäluokilla: he ovat tulleet tarkastelujakson aikana tähän ikäryhmään. Jos tarkastelu tehdään suhteessa ikäryhmän kokoon, nousua on edelleen, mutta se on huomattavasti maltillisempi.

Vuoden 2013 lopussa 63–67-vuotiaista työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista kävi työssä 17 prosenttia. Se vastaa lähes 70 000 henkilöä, joista puolet sai samaan aikaan eläkettä ja puolet oli työssä ilman eläkettä. He siis jatkoivat työssä yli vanhuuseläkkeen valintaiän alarajan.

Säännöllisimmin työtä tekevät eläkkeen rinnalla osa-aika-eläkettä saavat, koska osa-aika-eläkkeen maksaminen edellyttää työnteon jatkamista. Lähes yhtä säännöllisesti työtä tekevät osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevat. Heistä kolme neljästä tekee työtä, vaikka laki ei sitä edellytä. Ilman työansioita toimeentulo jää usein kuitenkin pieneksi, koska työeläkkeen määrä on vain puolet täydestä eläkkeestä. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavien keskimääräinen kuukausiansio on likimain kaksinkertainen eläkkeeseen verrattuna.

Työnteko eläkkeen rinnalla on lisääntynyt vuodesta 2007 erityisesti vanhuuseläkeikäisten keskuudessa. Vuoden 2010 jälkeen nousu on kuitenkin taittunut eikä se enää näytä lisääntyvän. Vanhuuseläkkeensaajien määrän kasvuun suhteutettuna muutokset eivät ole olleet vuosina 2007–2013 suuria, ja viimeisinä vuosina osuus on jopa hieman laskenut. Ikään-tyneen työvoiman työllisyysaste on noussut selvästi. Esimerkiksi 70–74-vuotaiden työllisyysaste on likimain kaksinkertaistunut viimeisen viiden vuoden aikana. Vastaavasti 65–69-vuotiaiden työllisyysaste on noussut likimain 25 prosentilla, mikä selittyy kokonaisuudessaan eläkeläisten työssäkäynnin lisääntymisellä.

1 Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12. elossa olleet 18–68- ja 63–67-vuotiaat 2007–2013

	Ei eläkkeellä 31.12.				Eläkkeellä 31.12.			Kaikki työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat	
	Työssä 31.12.	Työssä vuoden aikana, ei 31.12.	Työssä ennen tilasto-vuotta	Kaikki	Työssä 31.12.		Ei työssä 31.12.		
					Kaikki	Osa-aika-eläke			
18–68-vuotiaat, kaikki									
2007	2 298 174	309 979	357 718	2 965 871	79 698	29 652	499 268	578 966	3 544 837
2008	2 323 088	309 996	362 726	2 995 810	83 366	28 810	500 602	583 968	3 579 778
2009	2 257 253	321 321	415 344	2 993 918	82 336	27 634	521 226	603 562	3 597 480
2010	2 274 727	298 303	437 555	3 010 585	87 002	28 528	512 144	599 146	3 609 731
2011	2 301 794	298 320	435 506	3 035 620	89 802	27 305	522 774	612 576	3 648 196
2012	2 297 921	308 171	454 904	3 060 996	87 549	23 331	524 879	612 428	3 673 424
2013	2 281 797	310 652	489 624	3 082 073	85 091	20 312	529 239	614 330	3 696 403
Miehet									
2007	1 177 125	150 687	180 616	1 508 428	37 647	13 418	248 992	286 639	1 795 067
2008	1 182 689	156 114	185 853	1 524 656	39 305	12 956	250 189	289 494	1 814 150
2009	1 137 082	161 737	222 703	1 521 522	38 192	12 216	261 433	299 625	1 821 147
2010	1 149 869	147 292	233 554	1 530 715	40 087	12 237	256 905	296 992	1 827 707
2011	1 164 770	149 147	231 161	1 545 078	41 051	11 549	262 196	303 247	1 848 325
2012	1 159 209	156 321	243 351	1 558 881	39 749	9 752	263 118	302 867	1 861 748
2013	1 149 882	158 745	263 249	1 571 876	38 425	8 424	265 101	303 526	1 875 402
Naiset									
2007	1 121 049	159 292	177 102	1 457 443	42 051	16 234	250 276	292 327	1 749 770
2008	1 140 399	153 882	176 873	1 471 154	44 061	15 854	250 413	294 474	1 765 628
2009	1 120 171	159 584	192 641	1 472 396	44 144	15 418	259 793	303 937	1 776 333
2010	1 124 858	151 011	204 001	1 479 870	46 915	16 291	255 239	302 154	1 782 024
2011	1 137 024	149 173	204 345	1 490 542	48 751	15 756	260 578	309 329	1 799 871
2012	1 138 712	151 850	211 553	1 502 115	47 800	13 579	261 761	309 561	1 811 676
2013	1 131 915	151 907	226 375	1 510 197	46 666	11 888	264 138	310 804	1 821 001
63–67-vuotiaat, kaikki									
2007	17 891	772	11 096	29 759	20 567	3 901	225 726	246 293	276 052
2008	23 674	1 046	12 343	37 063	24 614	5 116	238 929	263 543	300 606
2009	26 282	1 154	13 421	40 857	26 082	5 887	248 214	274 296	315 153
2010	29 427	1 202	14 581	45 210	28 438	4 680	277 473	305 911	351 121
2011	31 402	1 175	15 367	47 944	31 877	4 698	296 685	328 562	376 506
2012	32 756	1 182	15 951	49 889	34 296	5 256	313 090	347 386	397 275
2013	33 691	1 779	18 566	54 036	34 515	5 397	314 204	348 719	402 755
Miehet									
2007	9 600	387	5 911	15 898	10 803	1 735	107 609	118 412	134 310
2008	12 527	535	6 550	19 612	12 856	2 290	114 331	127 187	146 799
2009	13 378	586	7 217	21 181	13 322	2 550	119 692	133 014	154 195
2010	14 868	580	7 900	23 348	14 698	1 964	133 847	148 545	171 893
2011	15 742	568	8 392	24 702	16 340	1 864	143 418	159 758	184 460
2012	16 213	570	8 864	25 647	17 378	2 120	151 796	169 174	194 821
2013	16 467	979	10 211	27 657	17 341	2 106	152 618	169 959	197 616
Naiset									
2007	8 291	385	5 185	13 861	9 764	2 166	118 117	127 881	141 742
2008	11 147	511	5 793	17 451	11 758	2 826	124 598	136 356	153 807
2009	12 904	568	6 204	19 676	12 760	3 337	128 522	141 282	160 958
2010	14 559	622	6 681	21 862	13 740	2 716	143 626	157 366	179 228
2011	15 660	607	6 975	23 242	15 537	2 834	153 267	168 804	192 046
2012	16 543	612	7 087	24 242	16 918	3 136	161 294	178 212	202 454
2013	17 224	800	8 355	26 379	17 174	3 291	161 586	178 760	205 139

2 Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12.2013 elossa olleet 18–68-vuotiaat

Ikä vuoden lopussa	Ei eläkkeellä 31.12.				Eläkkeellä 31.12.			Kaikki työ- eläke- järjes- telmän piiriin kuuluvat	
	Työssä 31.12.	Työssä vuoden aikana, ei 31.12.	Työssä ennen vuotta 2013	Kaikki	Työssä 31.12.		Ei työssä 31.12.		
					Kaikki	Osa- aika- eläke			
Kaikki									
18–29	478 033	169 022	116 269	763 324	350	-	2 337	2 687	766 011
30–39	551 269	52 359	108 889	712 517	1 514	-	6 245	7 759	720 276
40–49	560 833	38 506	100 357	699 696	4 598	-	18 281	22 879	722 575
50–54	295 414	19 061	50 793	365 268	6 005	-	21 676	27 681	392 949
55–59	261 579	19 643	51 623	332 845	12 268	-	43 369	55 637	388 482
60–68	134 669	12 061	61 693	208 423	60 356	20 312	437 331	497 687	706 110
60–62	100 868	10 114	41 509	152 491	25 388	14 908	55 967	81 355	233 846
60–67	134 559	11 893	60 075	206 527	59 903	20 305	370 171	430 074	636 601
62–67	61 313	4 540	31 323	97 176	43 877	11 318	338 623	382 500	479 676
63–67	33 691	1 779	18 566	54 036	34 515	5 397	314 204	348 719	402 755
63–68	33 801	1 947	20 184	55 932	34 968	5 404	381 364	416 332	472 264
65–68	7 911	562	8 642	17 115	19 395	703	274 871	294 266	311 381
18–54	1 885 549	278 948	376 308	2 540 805	12 467	-	48 539	61 006	2 601 811
18–59	2 147 128	298 591	427 931	2 873 650	24 735	-	91 908	116 643	2 990 293
18–67	2 281 687	310 484	488 006	3 080 177	84 638	20 305	462 079	546 717	3 626 894
Kaikki	2 281 797	310 652	489 624	3 082 073	85 091	20 312	529 239	614 330	3 696 403
Miehet									
18–29	239 285	86 715	58 488	384 488	139	-	1 154	1 293	385 781
30–39	292 462	25 095	55 286	372 843	590	-	3 323	3 913	376 756
40–49	283 508	19 937	56 825	360 270	1 781	-	10 054	11 835	372 105
50–54	144 671	10 125	29 748	184 544	2 498	-	12 258	14 756	199 300
55–59	124 665	10 406	29 582	164 653	5 085	-	24 378	29 463	194 116
60–68	65 291	6 467	33 320	105 078	28 332	8 424	213 934	242 266	347 344
60–62	48 758	5 377	22 090	76 225	10 755	6 314	28 964	39 719	115 944
60–67	65 225	6 356	32 301	103 882	28 096	8 420	181 582	209 678	313 560
62–67	30 052	2 441	16 755	49 248	21 393	4 643	165 097	186 490	235 738
63–67	16 467	979	10 211	27 657	17 341	2 106	152 618	169 959	197 616
63–68	16 533	1 090	11 230	28 853	17 577	2 110	184 970	202 547	231 400
65–68	4 176	374	5 323	9 873	10 105	324	131 924	142 029	151 902
18–54	959 926	141 872	200 347	1 302 145	5 008	-	26 789	31 797	1 333 942
18–59	1 084 591	152 278	229 929	1 466 798	10 093	-	51 167	61 260	1 528 058
18–67	1 149 816	158 634	262 230	1 570 680	38 189	8 420	232 749	270 938	1 841 618
Kaikki	1 149 882	158 745	263 249	1 571 876	38 425	8 424	265 101	303 526	1 875 402
Naiset									
18–29	238 748	82 307	57 781	378 836	211	-	1 183	1 394	380 230
30–39	258 807	27 264	53 603	339 674	924	-	2 922	3 846	343 520
40–49	277 325	18 569	43 532	339 426	2 817	-	8 227	11 044	350 470
50–54	150 743	8 936	21 045	180 724	3 507	-	9 418	12 925	193 649
55–59	136 914	9 237	22 041	168 192	7 183	-	18 991	26 174	194 366
60–68	69 378	5 594	28 373	103 345	32 024	11 888	223 397	255 421	358 766
60–62	52 110	4 737	19 419	76 266	14 633	8 594	27 003	41 636	117 902
60–67	69 334	5 537	27 774	102 645	31 807	11 885	188 589	220 396	323 041
62–67	31 261	2 099	14 568	47 928	22 484	6 675	173 526	196 010	243 938
63–67	17 224	800	8 355	26 379	17 174	3 291	161 586	178 760	205 139
63–68	17 268	857	8 954	27 079	17 391	3 294	196 394	213 785	240 864
65–68	3 735	188	3 319	7 242	9 290	379	142 947	152 237	159 479
18–54	925 623	137 076	175 961	1 238 660	7 459	-	21 750	29 209	1 267 869
18–59	1 062 537	146 313	198 002	1 406 852	14 642	-	40 741	55 383	1 462 235
18–67	1 131 871	151 850	225 776	1 509 497	46 449	11 885	229 330	275 779	1 785 276
Kaikki	1 131 915	151 907	226 375	1 510 197	46 666	11 888	264 138	310 804	1 821 001

3.1 Joulukuussa 2013 tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
18–29	370	622	580	93	621	5,9	595	613	103
30–39	1 571	1 028	909	88	2 340	7,3	1 024	900	88
40–49	4 737	1 075	1 131	105	6 277	8,4	1 083	1 097	101
50–54	6 138	1 143	1 248	109	7 666	8,9	1 151	1 222	106
55–59	12 605	1 127	1 295	115	15 670	8,9	1 143	1 238	108
60–68	64 730	1 390	1 399	101	97 726	8,1	1 379	1 383	100
60–62	26 073	964	1 685	175	31 070	9,3	968	1 622	168
60–67	64 215	1 385	1 402	101	91 420	8,3	1 350	1 396	103
62–67	47 820	1 532	1 298	85	72 196	8,1	1 461	1 336	91
63–67	38 142	1 673	1 210	72	60 350	7,8	1 584	1 260	80
63–68	38 657	1 677	1 209	72	66 656	7,6	1 612	1 250	78
65–68	21 711	1 847	1 094	59	38 783	7,6	1 836	1 096	60
18–54	12 816	1 089	1 144	105	16 904	8,4	1 096	1 121	102
18–59	25 421	1 108	1 220	110	32 574	8,6	1 119	1 180	105
18–67	89 636	1 306	1 351	103	123 994	8,4	1 288	1 339	104
Kaikki	90 151	1 310	1 350	103	130 300	8,3	1 311	1 332	102
Miehet									
18–29	146	665	528	79	252	5,6	646	581	90
30–39	602	1 160	873	75	948	7,0	1 156	904	78
40–49	1 822	1 307	1 198	92	2 547	8,2	1 310	1 173	90
50–54	2 548	1 444	1 355	94	3 344	8,4	1 449	1 360	94
55–59	5 211	1 420	1 383	97	6 815	8,5	1 441	1 337	93
60–68	29 372	1 702	1 561	92	45 150	8,0	1 693	1 545	91
60–62	10 954	1 168	1 848	158	13 154	9,1	1 171	1 791	153
60–67	29 114	1 696	1 563	92	42 036	8,1	1 656	1 555	94
62–67	22 296	1 858	1 475	79	33 934	7,9	1 781	1 502	84
63–67	18 160	2 015	1 397	69	28 882	7,7	1 920	1 433	75
63–68	18 418	2 019	1 397	69	31 996	7,5	1 956	1 426	73
65–68	10 648	2 196	1 299	59	19 082	7,5	2 194	1 281	58
18–54	5 118	1 340	1 219	91	7 091	8,0	1 344	1 219	91
18–59	10 329	1 380	1 303	94	13 906	8,3	1 393	1 279	92
18–67	39 443	1 613	1 496	93	55 942	8,2	1 590	1 487	94
Kaikki	39 701	1 618	1 495	92	59 056	8,0	1 621	1 482	91
Naiset									
18–29	224	594	615	104	369	6,1	564	633	112
30–39	969	946	930	98	1 392	7,5	939	898	96
40–49	2 915	929	1 089	117	3 730	8,6	937	1 049	112
50–54	3 590	929	1 172	126	4 322	9,2	940	1 125	120
55–59	7 394	920	1 233	134	8 855	9,3	934	1 170	125
60–68	35 358	1 131	1 268	112	52 576	8,3	1 120	1 253	112
60–62	15 119	816	1 573	193	17 916	9,4	824	1 507	183
60–67	35 101	1 127	1 271	113	49 384	8,5	1 101	1 269	115
62–67	25 524	1 247	1 144	92	38 262	8,3	1 189	1 195	101
63–67	19 982	1 362	1 040	76	31 468	8,0	1 287	1 109	86
63–68	20 239	1 366	1 038	76	34 660	7,7	1 306	1 094	84
65–68	11 063	1 512	896	59	19 701	7,6	1 493	919	62
18–54	7 698	922	1 095	119	9 813	8,6	929	1 055	114
18–59	15 092	921	1 164	126	18 668	8,9	931	1 113	120
18–67	50 193	1 065	1 239	116	68 052	8,6	1 052	1 226	117
Kaikki	50 450	1 068	1 237	116	71 244	8,5	1 068	1 216	114

3.2 Joulukuussa 2013 tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
18–29	370	622	580	93	621	5,9	595	613	103
30–39	1 571	1 028	909	88	2 340	7,3	1 024	900	88
40–49	4 737	1 075	1 131	105	6 277	8,4	1 083	1 097	101
50–54	6 138	1 143	1 248	109	7 666	8,9	1 151	1 222	106
55–59	12 605	1 127	1 295	115	15 670	8,9	1 143	1 238	108
60–68	44 390	1 681	1 103	66	71 435	7,5	1 679	1 073	64
60–62	11 145	1 253	1 223	98	14 914	8,5	1 251	1 194	95
60–67	43 882	1 677	1 102	66	65 179	7,7	1 657	1 071	65
62–67	36 483	1 772	1 069	60	55 425	7,5	1 746	1 041	60
63–67	32 737	1 822	1 062	58	50 265	7,5	1 793	1 031	58
63–68	33 245	1 825	1 063	58	56 521	7,3	1 810	1 036	57
65–68	21 010	1 880	1 053	56	37 226	7,5	1 886	1 031	55
18–54	12 816	1 089	1 144	105	16 904	8,4	1 096	1 121	102
18–59	25 421	1 108	1 220	110	32 574	8,6	1 119	1 180	105
18–67	69 303	1 468	1 145	78	97 753	8,0	1 464	1 109	76
Kaikki	69 811	1 472	1 145	78	104 009	7,9	1 487	1 109	75
Miehet									
18–29	146	665	528	79	252	5,6	646	581	90
30–39	602	1 160	873	75	948	7,0	1 156	904	78
40–49	1 822	1 307	1 198	92	2 547	8,2	1 310	1 173	90
50–54	2 548	1 444	1 355	94	3 344	8,4	1 449	1 360	94
55–59	5 211	1 420	1 383	97	6 815	8,5	1 441	1 337	93
60–68	20 930	2 016	1 249	62	34 151	7,4	2 023	1 209	60
60–62	4 628	1 527	1 231	81	6 321	8,2	1 524	1 218	80
60–67	20 676	2 012	1 247	62	31 060	7,5	1 993	1 201	60
62–67	17 642	2 101	1 241	59	26 956	7,4	2 078	1 192	57
63–67	16 048	2 151	1 252	58	24 739	7,4	2 126	1 197	56
63–68	16 302	2 155	1 254	58	27 830	7,2	2 151	1 207	56
65–68	10 324	2 233	1 257	56	18 419	7,4	2 248	1 216	54
18–54	5 118	1 340	1 219	91	7 091	8,0	1 344	1 219	91
18–59	10 329	1 380	1 303	94	13 906	8,3	1 393	1 279	92
18–67	31 005	1 801	1 265	70	44 966	7,8	1 796	1 226	68
Kaikki	31 259	1 806	1 266	70	48 057	7,6	1 826	1 230	67
Naiset									
18–29	224	594	615	104	369	6,1	564	633	112
30–39	969	946	930	98	1 392	7,5	939	898	96
40–49	2 915	929	1 089	117	3 730	8,6	937	1 049	112
50–54	3 590	929	1 172	126	4 322	9,2	940	1 125	120
55–59	7 394	920	1 233	134	8 855	9,3	934	1 170	125
60–68	23 460	1 382	973	70	37 284	7,7	1 376	954	69
60–62	6 517	1 058	1 217	115	8 593	8,7	1 062	1 178	111
60–67	23 206	1 379	974	71	34 119	7,9	1 363	959	70
62–67	18 841	1 464	906	62	28 469	7,7	1 441	904	63
63–67	16 689	1 504	878	58	25 526	7,6	1 479	875	59
63–68	16 943	1 506	878	58	28 691	7,4	1 487	875	59
65–68	10 686	1 540	854	55	18 807	7,6	1 538	852	55
18–54	7 698	922	1 095	119	9 813	8,6	929	1 055	114
18–59	15 092	921	1 164	126	18 668	8,9	931	1 113	120
18–67	38 298	1 198	1 048	87	52 787	8,2	1 197	1 016	85
Kaikki	38 552	1 201	1 047	87	55 952	8,1	1 212	1 010	83

3.3 Joulukuussa 2013 tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Vanhuuseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
40–49	59	3 635	4 759	131	63	11,1	3 653	4 741	130
50–54	384	2 702	2 542	94	478	8,7	2 758	2 717	99
55–59	808	2 522	2 019	80	1 053	8,7	2 525	2 013	80
60–68	33 572	1 874	1 082	58	56 041	7,1	1 889	1 026	54
60–62	1 856	2 189	1 179	54	2 779	6,3	2 257	1 193	53
60–67	33 064	1 872	1 081	58	49 785	7,2	1 879	1 020	54
62–67	32 210	1 859	1 075	58	48 505	7,3	1 867	1 013	54
63–67	31 208	1 853	1 075	58	47 006	7,3	1 859	1 011	54
63–68	31 716	1 856	1 076	58	53 262	7,1	1 872	1 018	54
65–68	20 957	1 882	1 054	56	36 953	7,4	1 897	1 025	54
18–54	444	2 825	2 836	100	542	9,0	2 885	3 005	104
18–59	1 252	2 629	2 310	88	1 595	8,8	2 650	2 359	89
18–67	34 316	1 900	1 126	59	51 380	7,3	1 908	1 069	56
Kaikki	34 824	1 901	1 127	59	57 636	7,1	1 915	1 071	56
Miehet									
40–49	49	4 134	4 982	121	53	11,1	4 143	4 857	117
50–54	373	2 731	2 457	90	467	8,6	2 791	2 645	95
55–59	747	2 545	2 060	81	963	8,8	2 546	2 061	81
60–68	16 487	2 207	1 279	58	27 550	7,1	2 232	1 213	54
60–62	966	2 389	1 319	55	1 342	7,1	2 446	1 375	56
60–67	16 233	2 204	1 277	58	24 459	7,2	2 214	1 204	54
62–67	15 729	2 195	1 272	58	23 756	7,2	2 205	1 194	54
63–67	15 267	2 192	1 275	58	23 117	7,2	2 200	1 194	54
63–68	15 521	2 196	1 277	58	26 208	7,1	2 221	1 205	54
65–68	10 296	2 235	1 258	56	18 247	7,4	2 264	1 211	53
18–54	423	2 891	2 749	95	521	8,9	2 961	2 923	99
18–59	1 170	2 670	2 310	87	1 484	8,8	2 693	2 367	88
18–67	17 403	2 235	1 348	60	25 943	7,3	2 247	1 283	57
Kaikki	17 657	2 238	1 348	60	29 034	7,1	2 261	1 285	57
Naiset									
40–49	10	1 188	3 687	310	10	11,1	1 066	4 145	389
50–54	11	1 738	5 367	309	11	12,0	1 738	4 884	281
55–59	61	2 233	1 522	68	90	7,7	2 273	1 435	63
60–68	17 085	1 553	890	57	28 491	7,1	1 558	848	54
60–62	890	1 972	1 029	52	1 437	5,6	2 035	990	49
60–67	16 831	1 552	891	57	25 326	7,2	1 556	845	54
62–67	16 481	1 539	885	58	24 749	7,3	1 546	842	54
63–67	15 941	1 528	883	58	23 889	7,3	1 534	838	55
63–68	16 195	1 530	883	58	27 054	7,2	1 538	842	55
65–68	10 661	1 541	855	55	18 706	7,5	1 545	847	55
18–54	21	1 476	4 567	309	21	11,6	1 431	4 546	318
18–59	82	2 039	2 312	113	111	8,4	2 055	2 248	109
18–67	16 913	1 554	898	58	25 437	7,2	1 558	852	55
Kaikki	17 167	1 555	897	58	28 602	7,1	1 560	854	55

3.4 Joulukuussa tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
18–29	370	622	580	93	621	5,9	595	613	103
30–39	1 570	1 028	908	88	2 339	7,3	1 023	900	88
40–49	4 678	1 042	1 082	104	6 214	8,4	1 049	1 045	100
50–54	5 754	1 039	1 156	111	7 188	8,9	1 046	1 118	107
55–59	11 565	1 029	1 254	122	14 295	9,0	1 045	1 191	114
60–68	10 497	1 053	1 046	99	16 617	8,3	1 068	1 088	102
60–62	8 934	1 058	1 248	118	11 680	9,0	1 083	1 210	112
60–67	10 497	1 053	1 046	99	16 617	8,3	1 068	1 088	102
62–67	4 197	1 053	783	74	8 467	7,7	1 052	952	90
63–67	1 563	1 024	431	42	4 937	6,8	1 022	783	77
63–68	1 563	1 024	431	42	4 937	6,8	1 022	783	77
65–68	57	900	65	7	903	5,2	948	446	47
18–54	12 372	1 026	1 079	105	16 362	8,4	1 032	1 049	102
18–59	23 937	1 027	1 165	113	30 657	8,6	1 038	1 119	108
18–67	34 434	1 035	1 125	109	47 274	8,5	1 049	1 108	106
Kaikki	34 434	1 035	1 125	109	47 274	8,5	1 049	1 108	106
Miehet									
18–29	146	665	528	79	252	5,6	646	581	90
30–39	601	1 159	871	75	947	7,0	1 155	903	78
40–49	1 773	1 229	1 086	88	2 494	8,1	1 228	1 058	86
50–54	2 175	1 223	1 152	94	2 877	8,4	1 224	1 128	92
55–59	4 374	1 230	1 278	104	5 719	8,5	1 250	1 218	97
60–68	4 271	1 281	1 018	79	6 989	8,0	1 293	1 067	83
60–62	3 489	1 294	1 230	95	4 731	8,5	1 312	1 203	92
60–67	4 271	1 281	1 018	79	6 989	8,0	1 293	1 067	83
62–67	1 855	1 274	771	61	3 752	7,5	1 282	933	73
63–67	782	1 218	470	39	2 258	6,8	1 242	779	63
63–68	782	1 218	470	39	2 258	6,8	1 242	779	63
65–68	33	1 064	75	7	471	5,2	1 193	460	39
18–54	4 695	1 200	1 071	89	6 570	8,0	1 201	1 057	88
18–59	9 069	1 214	1 172	97	12 289	8,2	1 225	1 135	93
18–67	13 340	1 236	1 118	90	19 278	8,1	1 249	1 109	89
Kaikki	13 340	1 236	1 118	90	19 278	8,1	1 249	1 109	89
Naiset									
18–29	224	594	615	104	369	6,1	564	633	112
30–39	969	946	930	98	1 392	7,5	939	898	96
40–49	2 905	928	1 080	116	3 720	8,6	936	1 037	111
50–54	3 579	927	1 158	125	4 311	9,2	938	1 112	119
55–59	7 191	906	1 240	137	8 576	9,3	920	1 176	128
60–68	6 226	897	1 066	119	9 628	8,6	917	1 101	120
60–62	5 445	906	1 260	139	6 949	9,3	940	1 215	129
60–67	6 226	897	1 066	119	9 628	8,6	917	1 101	120
62–67	2 342	878	793	90	4 715	7,9	878	967	110
63–67	781	830	399	48	2 679	6,8	837	786	94
63–68	781	830	399	48	2 679	6,8	837	786	94
65–68	24	675	54	8	432	5,2	682	431	63
18–54	7 677	920	1 084	118	9 792	8,6	927	1 044	113
18–59	14 868	913	1 161	127	18 368	8,9	924	1 110	120
18–67	21 094	908	1 130	124	27 996	8,8	922	1 107	120
Kaikki	21 094	908	1 130	124	27 996	8,8	922	1 107	120

3.5 Joulukuussa tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
18–29	321	614	497	81	566	5,6	584	530	91
30–39	1 076	1 170	679	58	1 753	6,7	1 163	684	59
40–49	2 795	1 256	741	59	4 138	7,7	1 258	734	58
50–54	2 811	1 359	753	55	4 036	7,9	1 357	744	55
55–59	4 784	1 407	774	55	7 159	7,9	1 413	778	55
60–68	5 119	1 335	631	47	9 527	7,4	1 342	699	52
60–62	3 924	1 394	777	56	6 292	7,8	1 410	800	57
60–67	5 119	1 335	631	47	9 527	7,4	1 342	699	52
62–67	2 387	1 269	490	39	5 180	7,0	1 277	607	48
63–67	1 195	1 141	361	32	3 235	6,7	1 187	519	44
63–68	1 195	1 141	361	32	3 235	6,7	1 187	519	44
65–68	51	934	53	6	785	5,1	1 030	358	35
18–54	7 003	1 254	724	58	10 493	7,5	1 257	722	57
18–59	11 787	1 317	745	57	17 652	7,7	1 322	746	56
18–67	16 906	1 322	706	53	27 179	7,6	1 329	729	55
Kaikki	16 906	1 322	706	53	27 179	7,6	1 329	729	55
Miehet									
18–29	137	668	504	75	242	5,5	648	565	87
30–39	450	1 284	680	53	767	6,5	1 279	733	57
40–49	1 209	1 416	807	57	1 870	7,5	1 408	802	57
50–54	1 292	1 496	799	53	1 913	7,7	1 487	804	54
55–59	2 290	1 556	827	53	3 478	7,6	1 576	836	53
60–68	2 718	1 483	668	45	4 963	7,3	1 492	719	48
60–62	2 070	1 534	814	53	3 211	7,6	1 551	815	53
60–67	2 718	1 483	668	45	4 963	7,3	1 492	719	48
62–67	1 301	1 436	536	37	2 792	6,9	1 450	647	45
63–67	648	1 321	399	30	1 752	6,6	1 366	558	41
63–68	648	1 321	399	30	1 752	6,6	1 366	558	41
65–68	30	1 104	68	6	428	5,1	1 260	386	31
18–54	3 088	1 397	771	55	4 792	7,3	1 394	783	56
18–59	5 378	1 465	795	54	8 270	7,4	1 472	806	55
18–67	8 096	1 471	747	51	13 233	7,4	1 480	772	52
Kaikki	8 096	1 471	747	51	13 233	7,4	1 480	772	52
Naiset									
18–29	184	574	492	86	324	5,7	539	504	94
30–39	626	1 089	678	62	986	6,8	1 077	645	60
40–49	1 586	1 134	690	61	2 268	7,9	1 140	679	60
50–54	1 519	1 241	712	57	2 123	8,2	1 247	693	56
55–59	2 494	1 271	726	57	3 681	8,1	1 268	727	57
60–68	2 401	1 168	591	51	4 564	7,5	1 184	678	57
60–62	1 854	1 238	737	60	3 081	7,9	1 268	785	62
60–67	2 401	1 168	591	51	4 564	7,5	1 184	678	57
62–67	1 086	1 070	437	41	2 388	7,0	1 078	563	52
63–67	547	929	318	34	1 483	6,7	977	474	49
63–68	547	929	318	34	1 483	6,7	977	474	49
65–68	21	691	35	5	357	5,2	758	328	43
18–54	3 915	1 142	687	60	5 701	7,7	1 148	672	59
18–59	6 409	1 192	702	59	9 382	7,9	1 197	695	58
18–67	8 810	1 186	667	56	13 946	7,8	1 193	689	58
Kaikki	8 810	1 186	667	56	13 946	7,8	1 193	689	58

3.6 Joulukuussa tai vuoden 2013 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
18–29	49	675	1 090	161	55	8,6	670	1 139	170
30–39	496	714	1 356	190	591	9,1	717	1 322	184
40–49	1 886	725	1 553	214	2 081	9,8	722	1 494	207
50–54	2 949	732	1 507	206	3 164	10,0	729	1 461	200
55–59	6 796	760	1 573	207	7 162	10,1	754	1 497	199
60–68	5 393	782	1 452	186	7 115	9,6	782	1 488	190
60–62	5 023	792	1 598	202	5 407	10,4	794	1 555	196
60–67	5 393	782	1 452	186	7 115	9,6	782	1 488	190
62–67	1 815	766	1 185	155	3 297	8,8	768	1 385	180
63–67	370	641	596	93	1 708	7,0	723	1 241	172
63–68	370	641	596	93	1 708	7,0	723	1 241	172
65–68	6	614	178	29	118	5,4	437	1 094	250
18–54	5 380	727	1 505	207	5 891	9,9	725	1 457	201
18–59	12 176	745	1 543	207	13 053	10,0	741	1 479	200
18–67	17 569	757	1 513	200	20 168	9,8	755	1 483	196
Kaikki	17 569	757	1 513	200	20 168	9,8	755	1 483	196
Miehet									
18–29	9	621	901	145	10	7,4	611	883	145
30–39	152	781	1 410	181	181	9,3	780	1 391	178
40–49	565	827	1 657	200	625	10,0	825	1 604	194
50–54	886	821	1 639	200	970	9,8	812	1 599	197
55–59	2 088	870	1 760	202	2 249	9,8	854	1 667	195
60–68	1 555	924	1 672	181	2 031	9,6	923	1 724	187
60–62	1 421	943	1 819	193	1 524	10,4	940	1 791	191
60–67	1 555	924	1 672	181	2 031	9,6	923	1 724	187
62–67	555	894	1 383	155	963	9,0	904	1 592	176
63–67	134	724	795	110	507	7,3	853	1 487	174
63–68	134	724	795	110	507	7,3	853	1 487	174
65–68	3	668	183	27	43	5,9	616	1 280	208
18–54	1 612	818	1 620	198	1 786	9,8	813	1 577	194
18–59	3 700	848	1 699	200	4 035	9,8	836	1 627	195
18–67	5 255	870	1 691	194	6 066	9,7	865	1 661	192
Kaikki	5 255	870	1 691	194	6 066	9,7	865	1 661	192
Naiset									
18–29	40	687	1 128	164	45	8,8	681	1 184	174
30–39	344	685	1 333	195	410	9,1	689	1 292	188
40–49	1 321	681	1 510	222	1 456	9,8	678	1 447	213
50–54	2 063	694	1 453	209	2 194	10,2	694	1 404	202
55–59	4 708	711	1 493	210	4 913	10,2	710	1 426	201
60–68	3 838	724	1 369	189	5 084	9,5	724	1 397	193
60–62	3 602	732	1 514	207	3 883	10,3	737	1 465	199
60–67	3 838	724	1 369	189	5 084	9,5	724	1 397	193
62–67	1 260	710	1 107	156	2 334	8,7	710	1 301	183
63–67	236	594	522	88	1 201	6,9	665	1 142	172
63–68	236	594	522	88	1 201	6,9	665	1 142	172
65–68	3	561	175	31	75	5,2	320	994	311
18–54	3 768	688	1 458	212	4 105	9,9	688	1 406	204
18–59	8 476	701	1 477	211	9 018	10,1	700	1 417	202
18–67	12 314	708	1 441	204	14 102	9,9	708	1 410	199
Kaikki	12 314	708	1 441	204	14 102	9,9	708	1 410	199

4.1 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet

Ikä- vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
18–29	621	5,9	613	170	407	825	595	12	533	1 017
30–39	2 340	7,3	900	278	684	1 330	1 024	636	962	1 402
40–49	6 277	8,4	1 097	368	870	1 516	1 083	648	988	1 424
50–54	7 666	8,9	1 222	442	1 044	1 592	1 151	668	973	1 505
55–59	15 670	8,9	1 238	529	1 135	1 650	1 143	692	974	1 529
60–68	97 726	8,1	1 383	442	1 127	1 852	1 379	714	1 217	1 877
60–62	31 070	9,3	1 622	966	1 458	2 073	968	574	799	1 275
60–67	91 420	8,3	1 396	463	1 165	1 874	1 350	697	1 178	1 847
62–67	72 196	8,1	1 336	403	1 037	1 794	1 461	770	1 316	1 952
63–67	60 350	7,8	1 260	375	889	1 729	1 584	874	1 432	2 033
63–68	66 656	7,6	1 250	374	850	1 703	1 612	898	1 458	2 058
65–68	38 783	7,6	1 096	308	638	1 442	1 836	1 109	1 627	2 231
18–54	16 904	8,4	1 121	374	894	1 513	1 096	645	962	1 443
18–59	32 574	8,6	1 180	432	1 029	1 583	1 119	668	968	1 481
18–67	123 994	8,4	1 339	454	1 123	1 795	1 288	686	1 112	1 749
Kaikki	130 300	8,3	1 332	439	1 099	1 780	1 311	697	1 142	1 780
Miehet										
18–29	252	5,6	581	173	393	808	646	13	571	1 170
30–39	948	7,0	904	268	640	1 330	1 156	691	1 107	1 615
40–49	2 547	8,2	1 173	338	783	1 578	1 310	758	1 222	1 690
50–54	3 344	8,4	1 360	411	917	1 734	1 449	785	1 298	1 956
55–59	6 815	8,5	1 337	456	1 035	1 820	1 441	849	1 300	1 963
60–68	45 150	8,0	1 545	432	1 159	2 146	1 693	910	1 498	2 216
60–62	13 154	9,1	1 791	791	1 545	2 354	1 171	698	990	1 557
60–67	42 036	8,1	1 555	452	1 199	2 169	1 656	887	1 460	2 174
62–67	33 934	7,9	1 502	405	1 084	2 111	1 781	975	1 579	2 288
63–67	28 882	7,7	1 433	375	973	2 053	1 920	1 079	1 689	2 384
63–68	31 996	7,5	1 426	374	938	2 026	1 956	1 108	1 713	2 429
65–68	19 082	7,5	1 281	305	742	1 740	2 194	1 322	1 881	2 640
18–54	7 091	8,0	1 219	358	805	1 599	1 344	741	1 216	1 777
18–59	13 906	8,3	1 279	394	903	1 716	1 393	796	1 256	1 863
18–67	55 942	8,2	1 487	433	1 117	2 052	1 590	863	1 401	2 092
Kaikki	59 056	8,0	1 482	423	1 092	2 038	1 621	879	1 434	2 128
Naiset										
18–29	369	6,1	633	170	423	826	564	11	531	931
30–39	1 392	7,5	898	286	708	1 330	939	604	875	1 263
40–49	3 730	8,6	1 049	375	931	1 494	937	609	856	1 262
50–54	4 322	9,2	1 125	489	1 105	1 536	940	626	809	1 252
55–59	8 855	9,3	1 170	609	1 170	1 565	934	632	819	1 237
60–68	52 576	8,3	1 253	448	1 109	1 676	1 120	607	1 001	1 608
60–62	17 916	9,4	1 507	1 042	1 422	1 908	824	528	690	1 027
60–67	49 384	8,5	1 269	471	1 147	1 698	1 101	598	969	1 579
62–67	38 262	8,3	1 195	401	1 005	1 609	1 189	637	1 106	1 683
63–67	31 468	8,0	1 109	375	823	1 537	1 287	715	1 225	1 751
63–68	34 660	7,7	1 094	375	783	1 507	1 306	739	1 249	1 770
65–68	19 701	7,6	919	310	570	1 203	1 493	964	1 433	1 890
18–54	9 813	8,6	1 055	375	968	1 482	929	607	827	1 252
18–59	18 668	8,9	1 113	468	1 086	1 526	931	619	822	1 247
18–67	68 052	8,6	1 226	470	1 127	1 646	1 052	604	915	1 474
Kaikki	71 244	8,5	1 216	452	1 102	1 633	1 068	611	937	1 501

4.2 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aika-eläkkeitä

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
18–29	621	5,9	613	170	407	825	595	12	533	1 017
30–39	2 340	7,3	900	278	684	1 330	1 024	636	962	1 402
40–49	6 277	8,4	1 097	368	870	1 516	1 083	648	988	1 424
50–54	7 666	8,9	1 222	442	1 044	1 592	1 151	668	973	1 505
55–59	15 670	8,9	1 238	529	1 135	1 650	1 143	692	974	1 529
60–68	71 435	7,5	1 073	333	696	1 438	1 679	1 016	1 539	2 118
60–62	14 914	8,5	1 194	456	1 053	1 581	1 251	767	1 141	1 769
60–67	65 179	7,7	1 071	336	707	1 447	1 657	1 002	1 524	2 101
62–67	55 425	7,5	1 041	315	655	1 394	1 746	1 080	1 587	2 159
63–67	50 265	7,5	1 031	305	633	1 376	1 793	1 120	1 614	2 187
63–68	56 521	7,3	1 036	304	628	1 367	1 810	1 127	1 621	2 202
65–68	37 226	7,5	1 031	291	598	1 306	1 886	1 171	1 669	2 275
18–54	16 904	8,4	1 121	374	894	1 513	1 096	645	962	1 443
18–59	32 574	8,6	1 180	432	1 029	1 583	1 119	668	968	1 481
18–67	97 753	8,0	1 109	367	801	1 501	1 464	833	1 338	1 927
Kaikki	104 009	7,9	1 109	363	785	1 497	1 487	848	1 361	1 950
Miehet										
18–29	252	5,6	581	173	393	808	646	13	571	1 170
30–39	948	7,0	904	268	640	1 330	1 156	691	1 107	1 615
40–49	2 547	8,2	1 173	338	783	1 578	1 310	758	1 222	1 690
50–54	3 344	8,4	1 360	411	917	1 734	1 449	785	1 298	1 956
55–59	6 815	8,5	1 337	456	1 035	1 820	1 441	849	1 300	1 963
60–68	34 151	7,4	1 209	325	746	1 671	2 023	1 238	1 791	2 476
60–62	6 321	8,2	1 218	394	867	1 671	1 524	959	1 444	2 070
60–67	31 060	7,5	1 201	328	750	1 675	1 993	1 218	1 776	2 445
62–67	26 956	7,4	1 192	315	728	1 660	2 078	1 280	1 826	2 509
63–67	24 739	7,4	1 197	309	723	1 677	2 126	1 315	1 853	2 542
63–68	27 830	7,2	1 207	307	719	1 671	2 151	1 330	1 863	2 574
65–68	18 419	7,4	1 216	291	692	1 630	2 248	1 382	1 922	2 692
18–54	7 091	8,0	1 219	358	805	1 599	1 344	741	1 216	1 777
18–59	13 906	8,3	1 279	394	903	1 716	1 393	796	1 256	1 863
18–67	44 966	7,8	1 226	350	798	1 689	1 796	1 051	1 619	2 278
Kaikki	48 057	7,6	1 230	347	789	1 686	1 826	1 071	1 640	2 307
Naiset										
18–29	369	6,1	633	170	423	826	564	11	531	931
30–39	1 392	7,5	898	286	708	1 330	939	604	875	1 263
40–49	3 730	8,6	1 049	375	931	1 494	937	609	856	1 262
50–54	4 322	9,2	1 125	489	1 105	1 536	940	626	809	1 252
55–59	8 855	9,3	1 170	609	1 170	1 565	934	632	819	1 237
60–68	37 284	7,7	954	340	657	1 304	1 376	877	1 338	1 827
60–62	8 593	8,7	1 178	515	1 120	1 545	1 062	689	951	1 504
60–67	34 119	7,9	959	342	673	1 319	1 363	866	1 325	1 815
62–67	28 469	7,7	904	314	602	1 223	1 441	947	1 399	1 865
63–67	25 526	7,6	875	301	570	1 175	1 479	988	1 428	1 880
63–68	28 691	7,4	875	302	565	1 165	1 487	990	1 433	1 884
65–68	18 807	7,6	852	290	530	1 063	1 538	1 026	1 477	1 918
18–54	9 813	8,6	1 055	375	968	1 482	929	607	827	1 252
18–59	18 668	8,9	1 113	468	1 086	1 526	931	619	822	1 247
18–67	52 787	8,2	1 016	374	807	1 411	1 197	729	1 126	1 632
Kaikki	55 952	8,1	1 010	374	783	1 400	1 212	738	1 148	1 653

4.3 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Vanhuuseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
40–49	63	11,1	4 741	1 865	4 177	6 859	3 653	3 246	4 182	4 638
50–54	478	8,7	2 717	500	1 333	3 379	2 758	2 200	2 498	2 948
55–59	1 053	8,7	2 013	518	1 172	2 641	2 525	2 069	2 416	2 874
60–68	56 041	7,1	1 026	287	607	1 336	1 889	1 200	1 694	2 279
60–62	2 779	6,3	1 193	302	659	1 402	2 257	1 812	2 185	2 576
60–67	49 785	7,2	1 020	284	609	1 340	1 879	1 203	1 696	2 272
62–67	48 505	7,3	1 013	283	607	1 335	1 867	1 190	1 676	2 246
63–67	47 006	7,3	1 011	283	607	1 337	1 859	1 182	1 663	2 233
63–68	53 262	7,1	1 018	286	604	1 333	1 872	1 182	1 665	2 245
65–68	36 953	7,4	1 025	282	589	1 304	1 897	1 176	1 673	2 279
18–54	542	9,0	3 005	544	1 588	3 957	2 885	2 210	2 575	3 231
18–59	1 595	8,8	2 359	524	1 280	3 017	2 650	2 119	2 456	2 963
18–67	51 380	7,3	1 069	289	621	1 379	1 908	1 218	1 722	2 310
Kaikki	57 636	7,1	1 071	291	617	1 370	1 915	1 214	1 717	2 316
Miehet										
40–49	53	11,1	4 857	2 264	4 269	6 492	4 143	3 831	4 404	4 785
50–54	467	8,6	2 645	500	1 312	3 239	2 791	2 208	2 507	2 948
55–59	963	8,8	2 061	526	1 217	2 694	2 546	2 092	2 431	2 901
60–68	27 550	7,1	1 213	292	708	1 680	2 232	1 406	1 948	2 650
60–62	1 342	7,1	1 375	288	706	1 694	2 446	2 008	2 376	2 812
60–67	24 459	7,2	1 204	291	710	1 685	2 214	1 402	1 947	2 623
62–67	23 756	7,2	1 194	290	708	1 680	2 205	1 387	1 923	2 611
63–67	23 117	7,2	1 194	291	710	1 685	2 200	1 382	1 911	2 602
63–68	26 208	7,1	1 205	292	708	1 680	2 221	1 387	1 915	2 631
65–68	18 247	7,4	1 211	282	685	1 632	2 264	1 389	1 932	2 698
18–54	521	8,9	2 923	533	1 500	3 794	2 961	2 234	2 594	3 246
18–59	1 484	8,8	2 367	528	1 313	3 039	2 693	2 147	2 469	2 992
18–67	25 943	7,3	1 283	300	737	1 742	2 247	1 435	1 994	2 657
Kaikki	29 034	7,1	1 285	300	730	1 730	2 261	1 434	1 990	2 679
Naiset										
40–49	10	11,1	4 145	728	2 327	8 029	1 066	1	972	2 056
50–54	11	12,0	4 884	668	5 217	7 973	1 738	1	1 667	3 035
55–59	90	7,7	1 435	452	909	1 969	2 273	1 756	2 097	2 620
60–68	28 491	7,1	848	283	541	1 092	1 558	1 064	1 505	1 951
60–62	1 437	5,6	990	309	623	1 225	2 035	1 699	2 016	2 368
60–67	25 326	7,2	845	279	543	1 097	1 556	1 070	1 510	1 955
62–67	24 749	7,3	842	279	541	1 092	1 546	1 059	1 493	1 931
63–67	23 889	7,3	838	277	538	1 088	1 534	1 049	1 478	1 912
63–68	27 054	7,2	842	281	537	1 084	1 538	1 046	1 478	1 912
65–68	18 706	7,5	847	282	529	1 059	1 545	1 030	1 479	1 920
18–54	21	11,6	4 546	728	4 139	7 973	1 431	1	1 667	2 913
18–59	111	8,4	2 248	475	980	2 729	2 055	1 644	2 003	2 626
18–67	25 437	7,2	852	280	544	1 100	1 558	1 071	1 512	1 958
Kaikki	28 602	7,1	854	284	542	1 096	1 560	1 065	1 507	1 954

4.4 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
18–29	621	5,9	613	170	407	825	595	12	533	1 017
30–39	2 339	7,3	900	278	683	1 330	1 023	636	961	1 401
40–49	6 214	8,4	1 045	365	859	1 498	1 049	647	979	1 413
50–54	7 188	8,9	1 118	439	1 034	1 547	1 046	655	921	1 404
55–59	14 295	9,0	1 191	547	1 147	1 631	1 045	670	913	1 419
60–68	16 617	8,3	1 088	417	1 020	1 525	1 068	675	962	1 454
60–62	11 680	9,0	1 210	542	1 149	1 620	1 083	698	976	1 474
60–67	16 617	8,3	1 088	417	1 020	1 525	1 068	675	962	1 454
62–67	8 467	7,7	952	345	780	1 401	1 052	651	945	1 436
63–67	4 937	6,8	783	256	609	1 253	1 022	620	918	1 404
63–68	4 937	6,8	783	256	609	1 253	1 022	620	918	1 404
65–68	903	5,2	446	121	304	641	948	356	906	1 424
18–54	16 362	8,4	1 049	374	885	1 488	1 032	638	935	1 397
18–59	30 657	8,6	1 119	432	1 033	1 561	1 038	654	924	1 406
18–67	47 274	8,5	1 108	426	1 028	1 549	1 049	661	937	1 422
Kaikki	47 274	8,5	1 108	426	1 028	1 549	1 049	661	937	1 422
Miehet										
18–29	252	5,6	581	173	393	808	646	13	571	1 170
30–39	947	7,0	903	268	639	1 327	1 155	691	1 106	1 615
40–49	2 494	8,1	1 058	330	768	1 528	1 228	748	1 206	1 654
50–54	2 877	8,4	1 128	400	873	1 594	1 224	731	1 141	1 652
55–59	5 719	8,5	1 218	455	1 035	1 752	1 250	789	1 153	1 677
60–68	6 989	8,0	1 067	374	794	1 554	1 293	836	1 245	1 711
60–62	4 731	8,5	1 203	448	970	1 695	1 312	860	1 278	1 743
60–67	6 989	8,0	1 067	374	794	1 554	1 293	836	1 245	1 711
62–67	3 752	7,5	933	310	669	1 386	1 282	816	1 234	1 692
63–67	2 258	6,8	779	230	572	1 178	1 242	786	1 186	1 646
63–68	2 258	6,8	779	230	572	1 178	1 242	786	1 186	1 646
65–68	471	5,2	460	122	331	650	1 193	732	1 223	1 627
18–54	6 570	8,0	1 057	346	772	1 507	1 201	718	1 143	1 631
18–59	12 289	8,2	1 135	383	879	1 645	1 225	752	1 149	1 652
18–67	19 278	8,1	1 109	375	848	1 609	1 249	781	1 187	1 676
Kaikki	19 278	8,1	1 109	375	848	1 609	1 249	781	1 187	1 676
Naiset										
18–29	369	6,1	633	170	423	826	564	11	531	931
30–39	1 392	7,5	898	286	708	1 330	939	604	875	1 263
40–49	3 720	8,6	1 037	375	931	1 492	936	611	856	1 261
50–54	4 311	9,2	1 112	489	1 104	1 531	938	626	808	1 251
55–59	8 576	9,3	1 176	636	1 184	1 571	920	625	807	1 227
60–68	9 628	8,6	1 101	472	1 110	1 514	917	619	818	1 216
60–62	6 949	9,3	1 215	644	1 203	1 587	940	646	840	1 253
60–67	9 628	8,6	1 101	472	1 110	1 514	917	619	818	1 216
62–67	4 715	7,9	967	375	929	1 410	878	588	797	1 166
63–67	2 679	6,8	786	269	645	1 287	837	543	771	1 133
63–68	2 679	6,8	786	269	645	1 287	837	543	771	1 133
65–68	432	5,2	431	121	274	609	682	166	580	1 008
18–54	9 792	8,6	1 044	375	968	1 480	927	607	827	1 251
18–59	18 368	8,9	1 110	474	1 094	1 528	924	616	815	1 243
18–67	27 996	8,8	1 107	473	1 100	1 523	922	618	816	1 235
Kaikki	27 996	8,8	1 107	473	1 100	1 523	922	618	816	1 235

4.5 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
18–29	566	5,6	530	154	373	730	584	10	435	1 096
30–39	1 753	6,7	684	205	511	1 007	1 163	754	1 147	1 533
40–49	4 138	7,7	734	245	539	1 079	1 258	865	1 243	1 574
50–54	4 036	7,9	744	275	592	1 098	1 357	937	1 315	1 665
55–59	7 159	7,9	778	309	618	1 147	1 413	992	1 383	1 748
60–68	9 527	7,4	699	259	542	1 010	1 342	911	1 324	1 701
60–62	6 292	7,8	800	338	630	1 161	1 410	1 017	1 387	1 751
60–67	9 527	7,4	699	259	542	1 010	1 342	911	1 324	1 701
62–67	5 180	7,0	607	209	465	849	1 277	815	1 256	1 649
63–67	3 235	6,7	519	164	385	729	1 187	726	1 178	1 585
63–68	3 235	6,7	519	164	385	729	1 187	726	1 178	1 585
65–68	785	5,1	358	112	258	550	1 030	458	1 006	1 484
18–54	10 493	7,5	722	240	540	1 060	1 257	828	1 234	1 583
18–59	17 652	7,7	746	267	577	1 100	1 322	897	1 293	1 657
18–67	27 179	7,6	729	263	564	1 067	1 329	902	1 304	1 672
Kaikki	27 179	7,6	729	263	564	1 067	1 329	902	1 304	1 672
Miehet										
18–29	242	5,5	565	167	381	788	648	12	526	1 191
30–39	767	6,5	733	218	536	1 098	1 279	778	1 281	1 720
40–49	1 870	7,5	802	260	589	1 155	1 408	960	1 394	1 802
50–54	1 913	7,7	804	310	615	1 134	1 487	994	1 432	1 861
55–59	3 478	7,6	836	313	623	1 186	1 576	1 103	1 519	1 958
60–68	4 963	7,3	719	261	573	1 040	1 492	1 034	1 468	1 873
60–62	3 211	7,6	815	332	640	1 190	1 551	1 121	1 528	1 927
60–67	4 963	7,3	719	261	573	1 040	1 492	1 034	1 468	1 873
62–67	2 792	6,9	647	217	507	906	1 450	955	1 413	1 831
63–67	1 752	6,6	558	176	428	790	1 366	871	1 335	1 771
63–68	1 752	6,6	558	176	428	790	1 366	871	1 335	1 771
65–68	428	5,1	386	112	296	609	1 260	808	1 301	1 682
18–54	4 792	7,3	783	264	584	1 120	1 394	888	1 368	1 794
18–59	8 270	7,4	806	285	606	1 149	1 472	977	1 434	1 861
18–67	13 233	7,4	772	278	593	1 109	1 480	996	1 447	1 866
Kaikki	13 233	7,4	772	278	593	1 109	1 480	996	1 447	1 866
Naiset										
18–29	324	5,7	504	149	362	681	539	8	381	1 003
30–39	986	6,8	645	196	494	956	1 077	744	1 088	1 390
40–49	2 268	7,9	679	231	510	1 019	1 140	820	1 145	1 423
50–54	2 123	8,2	693	247	558	1 052	1 247	914	1 230	1 513
55–59	3 681	8,1	727	300	613	1 110	1 268	929	1 274	1 576
60–68	4 564	7,5	678	258	511	990	1 184	829	1 195	1 509
60–62	3 081	7,9	785	340	618	1 136	1 268	939	1 273	1 561
60–67	4 564	7,5	678	258	511	990	1 184	829	1 195	1 509
62–67	2 388	7,0	563	197	420	784	1 078	705	1 102	1 448
63–67	1 483	6,7	474	149	374	668	977	585	1 007	1 395
63–68	1 483	6,7	474	149	374	668	977	585	1 007	1 395
65–68	357	5,2	328	110	236	481	758	199	710	1 102
18–54	5 701	7,7	672	223	511	1 008	1 148	795	1 143	1 440
18–59	9 382	7,9	695	250	554	1 051	1 197	853	1 196	1 495
18–67	13 946	7,8	689	253	536	1 031	1 193	844	1 195	1 501
Kaikki	13 946	7,8	689	253	536	1 031	1 193	844	1 195	1 501

4.6 Vuonna 2013 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat
Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
18–29	55	8,6	1 139	673	955	1 430	670	531	630	735
30–39	591	9,1	1 322	862	1 295	1 747	717	558	675	806
40–49	2 081	9,8	1 494	1 063	1 397	1 852	722	560	675	828
50–54	3 164	10,0	1 461	1 071	1 372	1 822	729	579	694	829
55–59	7 162	10,1	1 497	1 137	1 426	1 855	754	588	725	876
60–68	7 115	9,6	1 488	1 127	1 407	1 840	782	596	746	911
60–62	5 407	10,4	1 555	1 182	1 442	1 884	794	609	754	918
60–67	7 115	9,6	1 488	1 127	1 407	1 840	782	596	746	911
62–67	3 297	8,8	1 385	1 047	1 349	1 740	768	577	733	907
63–67	1 708	7,0	1 241	774	1 276	1 682	723	552	707	889
63–68	1 708	7,0	1 241	774	1 276	1 682	723	552	707	889
65–68	118	5,4	1 094	410	968	1 623	437	66	425	682
18–54	5 891	9,9	1 457	1 047	1 371	1 822	725	569	686	826
18–59	13 053	10,0	1 479	1 099	1 404	1 843	741	578	707	855
18–67	20 168	9,8	1 483	1 108	1 405	1 841	755	584	719	875
Kaikki	20 168	9,8	1 483	1 108	1 405	1 841	755	584	719	875
Miehet										
18–29	10	7,4	883	756	1 041	1 299	611	495	616	667
30–39	181	9,3	1 391	737	1 325	1 965	780	601	767	949
40–49	625	10,0	1 604	1 011	1 471	2 073	825	620	775	973
50–54	970	9,8	1 599	1 023	1 454	2 013	812	630	769	966
55–59	2 249	9,8	1 667	1 172	1 606	2 135	854	676	837	1 029
60–68	2 031	9,6	1 724	1 212	1 593	2 196	923	714	885	1 092
60–62	1 524	10,4	1 791	1 269	1 639	2 242	940	727	895	1 104
60–67	2 031	9,6	1 724	1 212	1 593	2 196	923	714	885	1 092
62–67	963	9,0	1 592	1 098	1 523	2 050	904	693	881	1 082
63–67	507	7,3	1 487	862	1 452	2 049	853	658	868	1 064
63–68	507	7,3	1 487	862	1 452	2 049	853	658	868	1 064
65–68	43	5,9	1 280	512	919	1 905	616	358	651	906
18–54	1 786	9,8	1 577	975	1 449	2 019	813	618	769	968
18–59	4 035	9,8	1 627	1 089	1 540	2 100	836	649	806	1 003
18–67	6 066	9,7	1 661	1 131	1 557	2 125	865	665	834	1 033
Kaikki	6 066	9,7	1 661	1 131	1 557	2 125	865	665	834	1 033
Naiset										
18–29	45	8,8	1 184	673	951	1 430	681	538	678	740
30–39	410	9,1	1 292	906	1 276	1 666	689	548	657	761
40–49	1 456	9,8	1 447	1 084	1 374	1 779	678	543	648	771
50–54	2 194	10,2	1 404	1 090	1 348	1 726	694	566	671	779
55–59	4 913	10,2	1 426	1 128	1 379	1 732	710	565	690	811
60–68	5 084	9,5	1 397	1 110	1 356	1 708	724	572	700	835
60–62	3 883	10,3	1 465	1 157	1 396	1 745	737	587	712	843
60–67	5 084	9,5	1 397	1 110	1 356	1 708	724	572	700	835
62–67	2 334	8,7	1 301	1 039	1 301	1 622	710	553	684	826
63–67	1 201	6,9	1 142	753	1 225	1 572	665	522	667	803
63–68	1 201	6,9	1 142	753	1 225	1 572	665	522	667	803
65–68	75	5,2	994	323	1 002	1 507	320	45	319	524
18–54	4 105	9,9	1 406	1 062	1 350	1 736	688	556	661	774
18–59	9 018	10,1	1 417	1 100	1 368	1 733	700	560	676	795
18–67	14 102	9,9	1 410	1 104	1 363	1 723	708	564	684	808
Kaikki	14 102	9,9	1 410	1 104	1 363	1 723	708	564	684	808

5.1 Joulukuussa 2013 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy	Henkilöitä	Keski-eläke €/kk	Keski-ansio €/kk	Ansio/eläke %	Keskim. kuu-kausia
Kaikki					
I Tartunta- ja loistaudit	125	1 099	1 123	102	10,3
II Kasvaimet	1 429	1 188	1 239	104	9,6
IV Umpieritys- yms. sairaudet	539	1 102	1 257	114	10,0
V Mielenterveyden häiriöt	9 459	1 079	1 006	93	10,0
VI Hermoston sairaudet	2 434	1 105	1 324	120	10,2
VII Silmän sairaudet	365	1 140	1 201	105	10,4
VIII Korvan sairaudet	246	1 050	1 598	152	10,1
IX Verenkiertoelinten sairaudet	1 989	1 176	1 296	110	10,0
X Hengityselinten sairaudet	464	992	1 164	117	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	305	1 050	1 246	119	10,1
XII Ihon yms. sairaudet	225	916	1 326	145	10,7
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	14 520	968	1 225	127	10,1
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	132	1 124	1 177	105	9,9
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	232	1 018	1 219	120	10,2
XIX Vammat ja myrkytykset	1 523	944	1 027	109	9,7
III,XV,XVI,XVIII Muut	447	989	1 281	130	10,0
Kaikki	34 434	1 035	1 172	113	10,0
Miehet					
I Tartunta- ja loistaudit	69	1 271	1 075	85	9,9
II Kasvaimet	438	1 476	1 216	82	9,4
IV Umpieritys- yms. sairaudet	274	1 342	1 256	94	9,7
V Mielenterveyden häiriöt	3 285	1 270	968	76	9,9
VI Hermoston sairaudet	952	1 344	1 354	101	10,1
VII Silmän sairaudet	190	1 295	1 136	88	10,5
VIII Korvan sairaudet	78	1 345	1 716	128	9,6
IX Verenkiertoelinten sairaudet	1 214	1 336	1 333	100	10,0
X Hengityselinten sairaudet	224	1 124	1 100	98	10,0
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	135	1 238	1 214	98	10,0
XII Ihon yms. sairaudet	92	1 074	1 194	111	10,4
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	5 229	1 184	1 217	103	9,9
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	64	1 373	1 175	86	9,5
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	90	1 168	1 391	119	10,0
XIX Vammat ja myrkytykset	864	1 027	1 041	101	9,5
III,XV,XVI,XVIII Muut	142	1 157	1 235	107	10,4
Kaikki	13 340	1 236	1 167	94	9,9
Naiset					
I Tartunta- ja loistaudit	56	887	1 177	133	10,8
II Kasvaimet	991	1 060	1 249	118	9,6
IV Umpieritys- yms. sairaudet	265	855	1 257	147	10,3
V Mielenterveyden häiriöt	6 174	977	1 025	105	10,0
VI Hermoston sairaudet	1 482	952	1 305	137	10,3
VII Silmän sairaudet	175	971	1 267	130	10,2
VIII Korvan sairaudet	168	914	1 547	169	10,3
IX Verenkiertoelinten sairaudet	775	924	1 239	134	10,2
X Hengityselinten sairaudet	240	868	1 222	141	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	170	901	1 270	141	10,3
XII Ihon yms. sairaudet	133	807	1 419	176	10,8
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	9 291	847	1 230	145	10,3
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	68	890	1 179	132	10,2
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	142	922	1 118	121	10,4
XIX Vammat ja myrkytykset	659	835	1 009	121	9,9
III,XV,XVI,XVIII Muut	305	911	1 304	143	9,8
Kaikki	21 094	908	1 176	130	10,2

5.2 Joulukuussa 2013 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy		Henkilöitä	Keski-eläke €/kk	Keski-ansio €/kk	Ansio/eläke %	Keskim. kuu-kausia
Kaikki						
I	Tartunta- ja loistaudit	69	1 389	819	59	9,5
II	Kasvaimet	808	1 498	906	60	8,9
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	240	1 470	789	54	9,6
V	Mielenterveyden häiriöt	6 224	1 236	681	55	9,7
VI	Hermoston sairaudet	1 120	1 451	816	56	9,7
VII	Silmän sairaudet	181	1 476	727	49	9,8
VIII	Korvan sairaudet	71	1 543	872	57	9,9
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	1 036	1 499	848	57	9,7
X	Hengityselinten sairaudet	231	1 269	723	57	10,0
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	136	1 398	752	54	9,8
XII	Ihon yms. sairaudet	83	1 247	914	73	10,0
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	5 451	1 347	746	55	9,6
XIV	Virts- ja sukupuolielinten sairaudet	76	1 365	786	58	9,6
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	112	1 292	806	62	9,5
XIX	Vammat ja myrkytykset	909	1 156	784	68	9,1
III,XV,XVI,XVIII	Muut	159	1 379	792	57	10,2
	Kaikki	16 906	1 322	746	56	9,6
Miehet						
I	Tartunta- ja loistaudit	49	1 458	850	58	9,4
II	Kasvaimet	320	1 679	959	57	9,0
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	157	1 627	830	51	9,6
V	Mielenterveyden häiriöt	2 533	1 379	709	51	9,7
VI	Hermoston sairaudet	549	1 625	904	56	9,8
VII	Silmän sairaudet	111	1 571	677	43	9,8
VIII	Korvan sairaudet	35	1 614	810	50	9,4
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	734	1 598	908	57	9,7
X	Hengityselinten sairaudet	132	1 367	734	54	9,9
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	77	1 498	773	52	9,5
XII	Ihon yms. sairaudet	50	1 390	1 034	74	9,7
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	2 629	1 507	786	52	9,4
XIV	Virts- ja sukupuolielinten sairaudet	50	1 496	878	59	9,9
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	51	1 340	891	66	9,5
XIX	Vammat ja myrkytykset	556	1 240	815	66	9,0
III,XV,XVI,XVIII	Muut	63	1 516	722	48	10,4
	Kaikki	8 096	1 471	792	54	9,5
Naiset						
I	Tartunta- ja loistaudit	20	1 222	751	61	9,9
II	Kasvaimet	488	1 379	871	63	8,9
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	83	1 173	708	60	9,7
V	Mielenterveyden häiriöt	3 691	1 139	661	58	9,7
VI	Hermoston sairaudet	571	1 284	731	57	9,6
VII	Silmän sairaudet	70	1 326	805	61	9,9
VIII	Korvan sairaudet	36	1 475	932	63	10,4
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	302	1 258	703	56	9,8
X	Hengityselinten sairaudet	99	1 138	709	62	10,1
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	59	1 267	724	57	10,1
XII	Ihon yms. sairaudet	33	1 029	722	70	10,6
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	2 822	1 197	707	59	9,8
XIV	Virts- ja sukupuolielinten sairaudet	26	1 111	614	55	9,0
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	61	1 251	741	59	9,5
XIX	Vammat ja myrkytykset	353	1 025	734	72	9,3
III,XV,XVI,XVIII	Muut	96	1 290	842	65	10,0
	Kaikki	8 810	1 186	704	59	9,7

5.3 Joulukuussa 2013 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 18–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy	Henkilöitä	Keski-eläke €/kk	Keski-ansio €/kk	Ansio/eläke %	Keskim. kuu-kausia
Kaikki					
I Tartunta- ja loistaudit	56	741	1 459	197	11,3
II Kasvaimet	622	783	1 654	211	10,4
IV Umpieritys- yms. sairaudet	300	804	1 609	200	10,3
V Mielenterveyden häiriöt	3 246	773	1 582	205	10,5
VI Hermoston sairaudet	1 318	808	1 733	214	10,7
VII Silmän sairaudet	184	809	1 636	202	10,9
VIII Korvan sairaudet	176	846	1 859	220	10,2
IX Verenkiertoelinten sairaudet	955	823	1 758	214	10,4
X Hengityselinten sairaudet	233	717	1 583	221	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	169	771	1 624	211	10,5
XII Ihon yms. sairaudet	142	723	1 555	215	11,0
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	9 084	740	1 498	202	10,4
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	56	798	1 646	206	10,3
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	121	756	1 607	213	10,8
XIX Vammat ja myrkytykset	618	626	1 371	219	10,5
III,XV,XVI,XVIII Muut	289	771	1 540	200	9,9
Kaikki	17 569	757	1 558	206	10,5
Miehet					
I Tartunta- ja loistaudit	20	814	1 560	192	11,3
II Kasvaimet	118	925	1 895	205	10,5
IV Umpieritys- yms. sairaudet	117	959	1 821	190	9,9
V Mielenterveyden häiriöt	753	904	1 807	200	10,5
VI Hermoston sairaudet	403	961	1 938	202	10,5
VII Silmän sairaudet	79	907	1 753	193	11,5
VIII Korvan sairaudet	43	1 125	2 414	215	9,9
IX Verenkiertoelinten sairaudet	481	934	1 951	209	10,3
X Hengityselinten sairaudet	92	774	1 609	208	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	58	894	1 819	203	10,7
XII Ihon yms. sairaudet	42	697	1 376	197	11,3
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	2 604	856	1 644	192	10,4
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	14	934	2 087	223	8,1
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	39	943	2 016	214	10,5
XIX Vammat ja myrkytykset	312	635	1 441	227	10,4
III,XV,XVI,XVIII Muut	80	859	1 640	191	10,3
Kaikki	5 255	870	1 727	199	10,4
Naiset					
I Tartunta- ja loistaudit	36	701	1 403	200	11,4
II Kasvaimet	504	750	1 600	213	10,3
IV Umpieritys- yms. sairaudet	183	705	1 477	210	10,6
V Mielenterveyden häiriöt	2 493	733	1 516	207	10,5
VI Hermoston sairaudet	915	740	1 644	222	10,7
VII Silmän sairaudet	105	735	1 554	211	10,4
VIII Korvan sairaudet	133	755	1 694	224	10,3
IX Verenkiertoelinten sairaudet	474	709	1 561	220	10,4
X Hengityselinten sairaudet	141	679	1 566	231	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	111	707	1 532	217	10,3
XII Ihon yms. sairaudet	100	734	1 632	222	10,9
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	6 480	693	1 441	208	10,5
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	42	753	1 496	199	11,0
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	82	666	1 426	214	11,0
XIX Vammat ja myrkytykset	306	617	1 305	212	10,7
III,XV,XVI,XVIII Muut	209	737	1 500	204	9,7
Kaikki	12 314	708	1 488	210	10,5

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 2015

- 01/2015 Yritysten työeläkemaksut vuonna 2013
- 02/2015 Tilastoraportti vuoden 2013 kustannustenjaosta
- 03/2015 Eläkkeellesiirtymisikä Suomen työeläkejärjestelmässä 2014
- 04/2015 Katsaus eläketurvaan vuonna 2014
- 05/2015 Työeläkekuntoutus vuonna 2014
- 06/2015 Eläkkeellä ja työssä

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 2014

- 01/2014 Yritysten työeläkemaksut vuonna 2012
- 02/2014 Tilastoraportti vuoden 2012 kustannustenjaosta
- 03/2014 Eläkkeellesiirtymisikä Suomen työeläkejärjestelmässä 2013
- 04/2014 Katsaus eläketurvaan vuonna 2013
- 05/2014 Työeläkekuntoutus vuonna 2013
- 06/2014 Eläkkeellä ja työssä
- 07/2014 Työeläkkeiden rahoitus vuonna 2013

